

GŁOS TOMASZOWSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

PIĄTEK 27 MAJA 1949 ROKU

Nr (144) (1068)

Min. Wyszyński przedstawił w Paryżu konkretny plan w sprawie Niemiec

Trzeci dzień obrad Rady Ministrów Spraw Zagranicznych

Na środowym posiedzeniu Rady Ministrów Spraw Zagranicznych min. Wyszyński przedstawił rzeczowej krytyce negatywne stanowisko ministrów mocarstw zachodnich wobec propozycji radzieckich. Dyskusja toczyła się głównie między min. Wyszyńskim a min. Achesonem, gdyż ministrowie Francji i W. Brytanii ograniczali się do powtarzania argumentów ministra spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych.

Protesty z całego kraju przeciwko brutalnej napaści i aresztowaniu przez policję brytyjską Gerharda Eislera

WARSZAWA (PAP). — W całym kraju napływają z całego kraju protesty z powodu zajęcia na M/S „Batory”.

Woj. Rada Narodowa w Katowicach, dając wyraz opinii publicznej województwa, uchwałała jednomyślnie energiczny protest przeciwko aresztowaniu na M/S „Batory” antyfaszysty Gerharda Eislera.

Byli więźniowie polityczni obozów koncentracyjnych okręgu poznańskiego w uchwalenym protestie stwierdzają: „niezrozumiała jest dla nas kapitalistyczna sprawiedliwość ukaska-

wiająca hitlerowskich zabójców, a jednocześnie pozbawiająca wolności szczerych demokratów. Domagamy się kategorycznego ukarania winnych i wypuszczenia na wolność działacza demokratycznego Gerharda Eislera.

Podobne rezolucje przysłały inne organizacje m. in. junacy „SP” woj. krakowskiego i uczelnicy łódzkiej ogólnokrajowej rady gospodarczej pracowników Centrali Handlowych przemysłu skórzanego i odzieżowego, oraz Centrali Tekstylnej.

PARYŻ (PAP). — Środowe posiedzenie Ministrów Spraw Zagranicznych 4 mocarstw trwało 3 i pół godziny i zakończyło się o godz. 19.30. Posiedzeniu przewodniczył minister Wyszyński.

Jako pierwszy przemawiał min. Wyszyński, który w dłuższym wywodzie prawnym podał krytyczną analizę negatywnego stanowiska pozostałych ministrów wobec jego wtorkowych propozycji. Minister Wyszyński ponowił swą propozycję rozciągnięcia kontroli 4 mocarstw nad całym Niemcami.

Min. Acheson wyraził pogląd, że zjednoczenie gospodarcze Niemiec winno być uzależnione od 2 warunków: 1) zawieszenia spłat reparacyjnych w radzieckiej strefie okupacji Niemiec, 2) osiągnięcia porozumienia w sprawie Niemiec radzieckiej w strefie wschodniej.

Min. Bevin podkreślił, że

jedność Niemiec może być urzeczywistniona tylko przez samych Niemców. Niemcy — zdaniem mówcy — winni mieć wolną rękę w wyborze instytucji politycznych i gospodarczych.

Francuski minister spraw zagranicznych, Schuman, oświadczył, że kontrola 4 mocarstw nad Niemcami możliwa byłaby tylko wówczas, gdyby zasada jednomyślności została ograniczona do wyjątkowych wypadków.

Na środowym posiedzeniu ministrowie nie powzięli żadnych decyzji w omawianych zagadnieniach.

Rząd ZSRR demaskuje bezpodstawność zarzutów ambasady brytyjskiej w Moskwie

MOSKWA (PAP). — Jak podaje agencja TASS, w ostatnim czasie odbyła się wymiana memorandum między ambasadą W. Brytanii w Moskwie i ministerstwem spraw zagranicznych ZSRR.

28 kwietnia ambasador W. Brytanii Peterson odwiedził ministra spraw zagranicznych ZSRR — Wyszyńskiego i przekazał mu memorandum, które zawierało pretensje co do tego, że organa radzieckie rzekomo dopuszczają się niewłaściwych posunięć w stosunku do współpracowników ambasady brytyjskiej w Moskwie, w szczególności w stosunku do byłych radzieckich, pracujących w ambasadzie.

20 maja zastępca ministra spraw zagranicznych ZSRR Gu siew przyjął charge d'affaires W. Brytanii w ZSRR — Harrisona i wręczył mu memorandum zawierające odpowiedź ministerstwa spraw zagranicznych ZSRR następującej treści:

Twierdzenia, zawarte w brytyjskim memorandum co do tego, jakoby miały miejsce wypadki prześladowania przez organa radzieckie pracowników ambasady brytyjskiej w Moskwie, nie znajdują potwierdzenia ani w praktyce dyplomatycznej, ani też w normach prawa międzynarodowego, które przewidują taką sytuację, gdy te lub inne osoby można odwoływać jako „persona non grata”.

Jednocześnie należy stwierdzić, że zawarte w memorandum twierdzenie, iż rząd brytyjski rzekomo bez ograniczeń

ACHESON DO GEN. FRANCO:

— DO ONZ nie chcą cię wpuszczać, ale my wpuszczamy cię za to do naszej kasy.

Wybitny uczony radziecki w Krakowie

KRAKÓW (PAP). — W Krakowie bawił wybitny uczony radziecki, najbliższy współpracownik Lysenki, prof. Uniwersytetu Leningradzkiego, I. E. Głuszczenko.

W czasie swego pobytu prof. Głuszczenko odwiedził wydział kowalich.

rolniczo-leśny Uniwersytetu Jagiellońskiego, zakład doświadczalny Instytutu Zootechnicznego w Balicach, stację rolniczo-doświadczalną w Chełmie pod Krakowem i stację hodowli roślin PGR w Grodzisku k. Krakowa.

W wyzwolonym Szanghaju manifestacje na cześć zwycięstwa

Wojska ludowe odcinają odwrót 150 tys. armii Kuomintangu

LONDYN (PAP). — Według relacji korespondenta Agencji Reutera, w wyzwolonym Szanghaju panowała w środę wieczorem świąteczna atmosfera. Władze ludowe zniosły godzinę policyjną i inne ograniczenia, wprowadzone przez władze Kuomintangu. Młodzież akademicka urządziła triumfalne pochody na cześć zwycięstwa.

Jak informuje korespondent tejże agencji w Hongkongu, tamtejsi obserwatorzy brytyjscy stwierdzają, że „gładkie” zajęcie tak olbrzymiego miasta, jak Szanghaj, wzmogło niezmiernie prestiż Armii Ludowej.

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi, że według niepotwierdzonych na razie informacji — chińskie wojska

ludowe zajęły Wu-Sung na północ od Szanghaju, odcinając ostatnią drogę ucieczki dla 150 tysięcy wojsk kuomintangowskich, które brały udział w bitwie o Szanghaj.

ZSRR ponawia propozycję w sprawie energii atomowej

NEW YORK (PAP). — Delegat radziecki Malik wezwał ponownie komisję atomową ONZ do opracowania projektów konwencji w sprawie zakazu broni atomowej i ustalenia zasad kontroli nad energią atomową. Komisja postanowiła przekazać propozycje radzieckie swemu „komitetowi robocznemu”.

Osiągnięcia i zadania Republiki Czechosłowackiej

Przemówienie prezydenta Klementa Gottwalda na Kongresie Komunistycznej Partii CSR

PREZYDENT K. GOTTFALD Przewodniczący KP Cz.

PRAGA (PAP). — Przemawiając na Kongresie Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, prezydent Republiki Klement Gottwald, który jest zarazem przewodniczącym Partii, powiedział m. in.:

W r. 1946, w poszczególnych partiach Frontu Narodowego dochodziły coraz bardziej do głosu elementy reakcyjne. Elementy te, zamiast popierać pracę nad odbudową Republiki, usiłowały sabotować tę pracę.

Gdy przystąpiono do reali-

zacji wielkiego programu reform wewnętrznych i do zacieśnienia polityki sojuszu ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej — w niektórych stronnictwach Frontu Narodowego tkwiły w dalszym ciągu jeszcze siły wrogie, które stawały się nawet tubą reakcji podziemnej.

Wydarzenia lotowe, zakończone klęską reakcji, wpłynęły orzeźwiająco na całe życie publiczne kraju. Dopiero teraz można było realizować w pełni program rządowy, przewidujący wprowadzenie w życie Konstytucji i wielu doniosłych ustaw, wzmacniających fundamenty gospodarczo-politycznego ustroju demokracji ludowej.

Silnie zaznaczyła się po lutym ub. roku konsolidacja polityczna. Dzięki zjednoczeniu się partii socjal-demokratycznej z Czechosłowacką Partią Komunistyczną zabezpieczono jedność klasy robotniczej, pełniącej kierowniczą rolę w narodzie i w państwie. Daleko idące zmiany wprowadzono w administracji publicznej, służącej obecnie potrzebom ludu, a w dziedzinie szkolnictwa i kultury nastąpił wielki rozwój.

Zwycięski luty ub. roku utrzymał ponadto pozycję Republiki Czechosłowackiej na arenie międzynarodowej. Opierając się na sojuszu ze Związkiem Radzieckim i z krajami demokracji ludowej, Czechosłowacja może spokojnie spojrzeć w przyszłość, pewna, że nie powtórzy się dla niej drugie Monachium.

Po nakreśleniu dotychczasowych osiągnięć, które utrwaliły ustrój ludowo-demokratyczny i pozwoliły Czechosłowacji wkroczyć na drogę, wiedzącą do socjalizmu, prezydent Gottwald przedstawił w 10 zasadniczych punktach zadania, których wykonanie doprowadzi ma Republikę do wytyczonego celu.

Spaak w Londynie

LONDYN (PAP). — Przybył tu premier belgijski Spaak w związku z przewidywanymi naradami Europejskiego Komitetu Marshallowskiego.

W naradach tych wezmą również udział: ambasador planu Marshalla — Harriman i brytyjski minister skarbu — Tripps.

W zmarshallizowanych Włoszech

Strajk robotników rolnych we Włoszech objął już ponad półtora miliona osób. W pobliżu Bolonii policja zastrzeliła jedną ze strajkujących robotnic, Marię Margottę. W miejscowości Mediglii, w pobliżu Mediolanu, zastrzelony został przez obszarńnika inny strajkujący robotnik. Setki strajkujących zostało zmaltretowanych przez żandarmerię za branie udziału w demonstracjach przeciw łamstrajkom nasyłanym przez „spcialistów” Saragata i rządową partię chadecką.

Jakie są przyczyny tego strajku, który szybko obejmuje cały kraj i wywołuje poważne zaniepokojenie w obozie reakcji włoskiej?

Bezpośrednim powodem strajku jest żądanie robotników rolnych podwyższenia ich niedużych zarobków. Robotnicy rolni we Włoszech, to najbardziej upośledzona część klasy pracującej, bezlitośnie wyzyskiwana przez włoskich obszarńników.

Głębszą przyczyną na ruchu strajkowego wśród robotników rolnych we Włoszech tkwi w niesprawiedliwym podziale ziemi, w systemie społecznym, który korzeniami sięga w mroczną epokę średniowiecza i feudalizmu.

Dwie trzecie całej ziemi, uprawianej we Włoszech, należy do wielkich obszarńników włoskich i dostojników watykańskich. Jedną trzecią posiadają chłopi małorolni i średniorolni. Szesć milionów chłopów bezrolnych w ogóle ziemi nie posiada.

Przed wyborami w ubiegłym roku partia chadecka o-

biecała przeprowadzenie reformy rolnej i przydzielenie gruntów nieuprawnionym chłopom bezrolnym. Jednakże o tej obietnicy de Gasperi i jego klika zapomnieli już na jutro po wyborach. Kategorie zresztą sprzeciwił się wszelkiej reformie rolnej we Włoszech przedstawiciel planu Marshalla, Zellerbach, którego opinia jest rozkazem dla obecnego rządu włoskiego.

Obecny strajk robotników rolnych chociaż ma podłoże ekonomiczne, jest jednocześnie wyrazem protestu mas ludności wiejskiej przeciw reakcyjnej polityce rządu będącego na usługach wielkich kapitalistów i obszarńników. Jest protestem przeciwko polityce podporządkowania się rozkazom amerykańskim, co doprowadza do stałego pogorszenia sytuacji gospodarczej we Włoszech i do wzrostu bezrobocia zarówno w miastach, jak i na wsi.

Chadecki rząd de Gasperi'ego ofiaruje jedno wyjście z sytuacji: „rozwiązanie” poddyktowane mu przez amerykańskich kapitalistów, szukających taniej siły roboczej. Rozwiązaniem tym jest emigracja „nadwyżki” ludności we Włoszech.

Ale włoski robotnik i chłop włoski nie chcą opuszczać swego kraju. Żądają oni zerwania z polityką, która prowadzi do przekształcenia Włoch w rezerwuarn taniej siły roboczej, żądają przeprowadzenia reform demokratycznych, a w pierwszym rzędzie reformy rolnej.

Prez. Auriol przyjął

4 ministrów spraw zagranicznych

PARYŻ (PAP). — W środę wieczorem prezydent Republiki Vincent Auriol wydał bankiet w Pałacu Elizejskim na cześć ministrów spraw zagranicznych 4 wielkich mocarstw. Przy wejściu do pałacu gwardia republikańska oddała ministrom honory wojskowe.

Konferencja Bevin — Acheson

PARYŻ (PAP). — Brytyjski minister spraw zagranicznych Bevin i sekretarz stanu USA Acheson odbyli godzinną rozmowę, podczas której, według informacji z kół anglosaskich, przedyskutowali sprawę stanowiska, jakie mają zająć na czwartkowym posiedzeniu Rady Ministrów Spraw Zagranicznych, rozpoczynającym się o godz. 15.30.

Komunikat

Uwaga! Słuchacze kursu dla korespondentów fabrycznych i redaktorów gazetek ściennych!

Dziś o godz. 17-tej wykład „Istota państwa demokracji ludowej”. Godz. 19-ta — seminarium z wykładu „Co to jest korespondencja”.

Obecność obowiązkowa. Wydział Propagandy ŁK PZPR i Redakcja „Głosu Robotniczego”

Polska klasa robotnicza pozdrawia IX Zjazd Komunistycznej Partii Czechosłowacji

Przemówienie sekretarza KC PZPR tow. Zambrowskiego w Pradze Czeskiej

W imieniu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i mas pracujących Polski — mówi tow. Zambrowski — witam serdecznie dziewiąty zjazd Komunistycznej Partii Czechosłowacji.

Jednocześnie przekazuję Wam, Towarzysze, i całej Waszej Partii gorące pozdrowienia od przewodniczącego naszej Partii, Towarzysza Bolesława Bieruta.

Z ogromną uwagą i sympatią śledzi nasza Partia i cały nasz lud pracujący za szybkim rozwojem Ludowej Czechosłowacji na drodze ku socjalizmowi, za wzrostem roli kierowniczej klasy robotniczej i jej awangardy — Komunistycznej Partii Czechosłowacji.

Wasze wspaniałe zwycięstwo nad reakcją w dniach lutych wywołało entuzjazm w naszej klasie robotniczej i zdemaskowanie przez Was nieobecnej roli, którą w ciągu tych dni odegrali prawnicy socjaliści, poważnie przyspieszyło procesy jednolitości w polskiej klasie robotniczej, uwiecznione historycznym Kongresem Zjednoczeniowym.

Tysiąc lat trwało ożywione stosunki między naszymi krajami. Nie brak więc nam perspektyw dla oceny naszych obecnych stosunków. Jesteśmy dumni, że nasze partie w Czechosłowacji i w Polsce, dzięki zwycięstwom nad faszyzmem, dzięki rozgromieniu niemieckiego imperializmu przez bohaterką Armię Radziecką, dzięki rewolucyjnej walce naszych narodów, w ciągu paru lat powojennych potrafiły stworzyć takie mocne podstawy i takie szerokie ramy coraz ściślej współpracy między naszymi państwami, jakich nie znała historia stosunków między naszymi narodami.

Współpraca ta rozwija się przede wszystkim na najistotniejszych dziś froncie walki o trwały pokój, o zagwarantowanie bezpieczeństwa naszych granic. Wspólnie walczyliśmy przeciw polityce agresorów anglosaskich, przygotowujemy poprzez marszałkowanie Europy, poprzez obywatelstwo ONZ i pakt atlantycki oraz przez regenerację militarną niemieckiego, odwiecznego wroga naszych narodów, nową wojnę światową, o panowanie imperializmu amerykańskiego nad światem.

Współpraca ta krzepnie na polu stosunków gospodarczych, które nabrały niebywałego w historii naszych wzajemnych stosunków rozmachu i mają warunki do jeszcze szybszego rozwoju dla obojga krajów i korzyści i pomysłowości naszych narodów. Łączność między naszymi krajami rozkwita wreszcie coraz bardziej na polu zbliżenia kulturalnego. Ten nowy typ stosunków międzynarodowych stał się możliwy dzięki temu, że obydwie nasze kraje wstąpiły na drogę socjalizmu, że oparły swą wzajemną politykę na zasadach międzynarodowego pokoju.

Ten nowy typ stosunków międzynarodowych stał się możliwy, bo obydwie nasze kraje znajdują się w światowym obozie pokoju,

demokracji i socjalizmu, któremu przewodzi Związek Radziecki, dający naszym narodom wspaniałe wzór nowych stosunków między wolnymi narodami, stosunków opartych na solidarności i wzajemnej pomocy, na poszanowaniu suwerenności narodów i bezinteresownej pomocy silniejszego dla słabszego.

Ta nasza codzienna, twórcza współpraca i braterska solidarność zdiera maskę z imperialistycznych i titowskich oszczerstw i niweczy ich kłamstwa.

Tow. Zambrowski kreśli dalej obraz osiągnięć demokracji ludowej w Polsce w dziedzinie politycznej i gospodarczej.

Kierownictwo naszej Partii w tej odrodzonej pracy zyskało jej olbrzymi autorytet w masach pracujących i uznanie w całym obozie demokratycznym. Potężnym źródłem dodatkowej siły Partii stała się ostateczna likwidacja rozłamu w polskiej klasie robotniczej i zjednoczenie PPR i PPS na gruncie nauki marksizmu-leninizmu.

Gruntowna praca ideologiczna w szeregach partyjnych, towarzysząca Kongresowi Zjednoczeniowemu, zdecydowane zwyciężenie w świetle teorii marksizmu-leninizmu wszelkich pozostałości reformistycznych i nacjonalistycznych w polskim ruchu robotniczym, oraz szeroka kampania ideologiczna przeciw nosicielom odchylenia prawicowego i nacjonalistycznego w Partii, wybitnie wzmocniły uzbrojenie ideologiczne Partii oraz wywołały w szeregach partyjnych pęd do pogłębienia wiedzy marksistowsko-leninowskiej. Wyrosło w szczególności zrozumienie wielkiego dorobku i doświadczenia przodującej Partii międzynarodowego ruchu robotniczego — WKP (b). W świadomości szerokiej mas partyjnych autorytet WKP (b) jest bezsporny. Głęboko do szeregów partyjnych dotarło przeświadczenie, iż WKP (b) daje nam wzór realizacji zasad marksizmu-leninizmu, wzór internacjonalizmu i patriotyzmu, a miarą zainteresowania w Partii dla doświadczeń WKP (b) jest niebywały w polskich stosunkach fakt wydania Krótkiego Kursu Historii WKP (b) — w milionowym nakładzie.

Zdajemy sobie sprawę, iż głównym źródłem naszych sił i głównej rezerwy naszego niepodległego bytu i zwycięskiego budownictwa socjalistycznego jest nasz udział i współpraca w niezwyciężonym, socjalistycznym obozie ZSRR i krajów demokracji ludowej, w obozie pokoju, obejmującym wszystkie postępowe siły świata.

Dlatego tyle wzruszeń i radości przysparza naszej klasie robotniczej każda wieść o osiągnięciach i zwycięstwach wielkiego kraju socjalizmu, o osiągnięciach państw demokracji ludowej i całego światowego obozu pokoju i demokracji.

Dlatego tak cieszymy się z każdego Waszego zwycięstwa, z każdego osiągnięcia Czechów i Slo-

waków i z postępującego zbliżenia między naszymi krajami.

Dlatego tak nieprzejednani jesteśmy wobec wszelkich przejawów nacjonalizmu i tak dumni z postępującego internacjonalistycznego wychowania naszych mas ludowych.

Nasza Partia swój internacjonalizm wykuła w uporczywej, trwającej dziesięciolecia walce z fałszem nacjonalizmu, która nie tylko zalewała drobniomieszczańskie, ale wdzierała się niekiedy głęboko i w szeregi klasy robotniczej.

Walka bohaterów polskiej klasy robotniczej, jej patriotyzm i internacjonalizm sprawiły iż bezpowrotnie minęły nie-dawne czasy, kiedy ludzie postępu i rewolucji w świecie widzieli w Polsce kraj zacofania i obskurantyzmu, arenę rozpasanych intryg imperialistycznych obcych mocarstw, źle maskowaną przez rzekomą niezależność i pseudomocarstwo polskiej burżuazji.

Nasz internacjonalizm sprawił, iż naród polski zyskał taką suwerenność polityczną i gospodarczą, jakiej nie znał od wieków i w ciągu kilku lat wysunął się do rzędu przodujących ustrojów krajów świata.

Dlatego też z taką wzdargą nasza klasa robotnicza traktuje trockistowskich odszczepieńców

chylej drobniomieszczańskie nacjonalizmu stoczyła się do obozu imperializmu.

Rozwijająca się współpraca między Polską Ludową i Ludow-

ą Czechosłowacją oparta jest na zasadach internacjonalizmu i na uznaniu zasady przodującej w światowym froncie demokracji i socjalizmu roli kraju socjalizmu — Związku Radzieckiego — twierdzy pokoju i postępu.

Wzrastająca w naszych bratnich krajach rola kierowniczej klasy robotniczej, której wymownym dowodem jest fakt, iż u steru nawi państwowej w obydwu krajach stoją robotnicy a zarazem przewodniczący Partii, Towarzysze Bolesław Bierut i Klement Gottwald, będzie jeszcze bardziej rozwijała nasze internacjonalistyczne związki, a rozwijająca się współpraca bratnich narodów Czechosłowacji i Polski przyspieszać będzie i ułatwiać i u Was i u nas marsz ku socjalizmowi.

Niech żyje wieczny sojusz narodów Czechosłowacji i narodu polskiego!

Niech żyje światowy front pokoju, demokracji i socjalizmu na czele z ZSRR!

Niech żyje wódz i nauczyciel międzynarodowej klasy robotniczej — Towarzysz Stalin!

Wystawa Puszkina w Moskwie

MOSKWA. W Państwowej Bibliotece im. Lenina w Moskwie otwarto w dniu 23 maja wystawę książek, rękopisów i pamiątek po wielkim poecie rosyjskim, Aleksandrze Puszkynie.

Na wystawie znajdują się wydania utworów Puszkina, drukowane jeszcze za jego życia, wydania zbiorowe, które się ukazały przed rewolucją październikową w latach istnienia władzy radzieckiej oraz wiele jego zbiorów poezji w różnych językach narodów ZSRR i w językach zagranicznych. Wystawiono również partytury oper rosyjskich do tekstów Puszkina, obecne wydania jubileuszowe jego utworów i bogatą bibliografię.

Zwracając uwagę pierwsze wydania utworów Puszkina, jak np. „Cygan“ (rok 1827), „Poltawa“ (r. 1829) i „Dzieje bun-

tu Pugaczewa“ (r. 1834). Wystawiono także czasopisma z I połowy wieku ubiegłego, jak np. „Siewiernyj Nabłudatel“, „Syn Otieczestwa“ i inne, w których drukowane były pierwsze utwory Puszkina. Jest także czasopismo „Sowremiennik“ z r. 1836, które wydawał sam Puszkina. Pierwsze dwutomowe wydanie utworów Puszkina wyszło w latach 1838—1841. Od tej pory ukazało się wiele zbiorów utworów poety, ale wszystkie one były niedokładne i niepełne. Dopiero po Rewolucji Październikowej spuścizna literacka po Puszkynie została opracowana na podstawach naukowych. W ZSRR w okresie lat 30. tu wyszło 1223 wydania utworów Puszkina, a nakład ich przekroczył cyfrę 40 milionów egzemplarzy.

CHŁOPI I ROBOTNICY leczą się i uczą w uzdrowiskach

Frakcja kuracjuszy — chłopów i robotników — wrzasta w sanatorium w Cieplicach z miesiąca na miesiąc, sięgając obecnie ponad pół tysiąca osób. W czasie, gdy w sanatorium leczyła się duża ilość chłopów, Dyrekcja Państwowych Uzdrowisk

wisk zorganizowała specjalne wycieczki do wzorowych gospodarstw wiejskich w pow. Jelenio-górskim. Przeprowadzono również wykłady o najnowszych osiągnięciach Polski i Związku Radzieckiego w dziedzinie agrotechniki.

Dlaczego brak delegatów na masówkach przedkongresowych Uwagi o zebraniu załogi w oddziale 1 PZPB Nr 2

Robotnicy Oddziału 1 PZPB Nr 2 obecni na swej masówce, mieli dużo zastrzeżeń co do działalności Związku Zawodowego na ich terenie pracy. Gdy przedstawiciel Zw. Zaw. Wióknarzy tow. Palusiak koń-

cząc referat zachęcił zebranych do dyskusji, odezwali się wiele głosów, wskazujących na poważne niedomaganie akcji socjalnej w zakładach Oddziału 1 „bawelnianej dwójki“. Chociaż sprawy te

bepośrednio nie były formułowane, jako dezerydy pod adresem II Kongresu i dotyczyły raczej wewnętrznych spraw fabryki, niemniej jednak były świadectwem niedostatecznego zainteresowania się odpowiednimi komórkami związkowymi warunkami pracy i bytem robotnika.

Od tkaczki tow. Stepiń do-wiadujemy się, że robotnicy nie posiadają szatni, tow. Partyka mówi o niedostatecznym i nieregularnym przydziale ubrań roboczych, tow. Muras-szarpacz, skarży się że krosna, na których produkuje się czarny materiał, nie posiadają dostatecznego oświetlenia elektrycznego, co wpływa ujemnie na jakość produk-cji; nadwyręza wrzok pracowni-

ni. Niektórzy robotnicy wysuwali już konkretne żądania na II Kongres Związków Zawodowych, dotyczące reformowania pracy Ubezpieczalni Społecznej czy rozbudowy mieszkań. Wniosków tych było jednak niewiele — widocznie robotnicy niedostatecznie zdają sobie sprawę z olbrzymich kompetencji Zw. Zaw.

Centrala PZPB Nr 2 nie przysłała na zebranie ani jednego delegata na Kongres. Bez wątplenia potrafiłby on nawet z czysto terenowych spraw wyłowić istotne zagadnienia, które powinny znaleźć swój wyraz na Kongresie. Masówki przedkongresowe powinny się stanowczo odbywać w obecności delegatów, którzy w ten sposób zapoznają się najlepiej z żądaniami i z życzeniami robotników, a na Kongresie będą mogli wnieść żywy udział w nakreśleniu nowych zadań pracy Zw. Zaw. Sam.

Krajowa narada central handlowych w sprawie rozszerzenia systemu oszczędzania i współzawodnictwa pracy

W dniu wczorajszym odbyła się w Łodzi krajowa narada oszczędnościowa i współzawodnictwa pracy Centrali Tekstylnej, Centrali Handlowej Przemysłu Skórzanego oraz Centrali Handlowej Przemysłu Odzieżowego — zorganizowana przez Komitet Współzawodnictwa Pracy przy Zarządzie Głównym Związku Zawodowego Pracowników Handlowych i Biurowych RP.

Na naradzie byli obecni min. Handlu Wewnętrznego tow. Dietrich, przedstawiciel KC PZPR tow. Olesiński, przedstawiciel KCZZ tow. Kiszczewski.

Naradę otworzył prezes Zarządu Głównego ZZ Handlowców tow. Sierpiński, poczem referat dyskusyjny wygłosił przewodniczący Głównego Komitetu Współzawodnictwa Pracy tow. Przedborski.

Mówca stwierdził na wstępie, że pomimo istniejących postępów stan ogólny handlu społecznego nie jest jeszcze zadawalający. Analizując wnioski z gadzinienia — mówił dalej tow. Przedborski — musimy stwierdzić, że stan ten da się naprawić przez racjonalne planowanie, rozwinięcie współzawodnictwa pracy i sumiennego zastosowa-

nia planowego systemu oszczędzania.

Następnie z ramienia Centrali Tekstylnej zabrał głos tow. Strzelbicki który zebrał głosy do tychezasowe osiągnięcia Centrali, posiadającej już 261 zespołów współzawodnictwa.

Po referatach przedstawiciele pozostałych Centrali, którzy omawiali wykonanie planu oszczędnościowego i sprawy rozwijającego się współzawodnictwa pracy — wywiązała się żywa dyskusja.

Dyskutanci zwracali uwagę na brak odpowiednich kryteriów w ocenianiu indywidualnych i zespołowych wyników współzawodnictwa. Dawali również szereg przykładów marnotrawienia materiałów i transportu.

Pracownicy placówek detalicznych nawoływali do jak najlepszego obsługiwanie klienta i oszczędzania jego czasu. Sprzedawcy zwracali się do kierownictwa z prośbą o zorganizowanie odpowiednich kursów, na których mogliby uzupełnić swoje wiadomości dla lepszej obsługi konsumenta.

Po dyskusji przemawiali: przedstawiciel KC ZZ tow. Kiszczewski i przedstawiciel KC PZPR tow. Olesiński, poczem

generałnego podsumowania dyskusji dokonał minister Handlu Wewnętrznego tow. Dietrich. Tow. minister omówił zadania, jakie ma do wykonania pracownik handlu społecznego, który musi wniknąć w potrzeby klienta, znać warunki lokalne i wiedzieć, jakie towary są w danej chwili najbardziej potrzebne. Od pracownika handlowego wymaga się również inicjatywy, energii i przedsiębiorczości, która musi pobudzać do czynu.

Na zakończenie tow. min. Dietrich zapewnił zebranych, że wszystkie uwagi i postulaty wysunięte na naradzie pod adresem Ministerstwa będą rozpatrzone i wyegzaminowane z nich odpowiednie wnioski.

Po przemówieniu tow. ministra Dietricha zebrani uchwalili wytyczne dalszej pracy, walki z biurokracją, socjalistycznej obsługi konsumenta, opieki nad przedsiębiorcami, racjonalizatora i nowatorami, rozbudowy szkolnictwa zawodowego, usprawnienia dystrybucji itp.

Następnie poszczególnie Centrali przedstawiały konkretne zobowiązania dotyczące planu oszczędnościowego, współzawodnictwa pracy i dalszej rozbudowy sieci detalicznej i hurtowej.

W. Ażaiw

154

Daleko od Moskwy

— Pomyślcie, Alosza nad tym, co powiedziałem. Posiadam prawa człowieka doświadzonego przez życie i dlatego ostrzegam was. Niech ręka boska broni, ażeby z wami zdrzyło się to, co stało się ze mną: że utracicie na pewien czas rytm życia, a kiedy wskutek silnego uderzenia powróćcie do siebie przekonacie się, że wasza siła, wasz rozum, talent, wymieniliście na drobne miedziaki... Ach, jakie to przykre i męczące, gdy człowiek przekonuje się pewnego dnia, że tak wiele roztrwonil bez sensu, bez pożytku, na próżno...

Topolow porwyczo i z goryczą kiwnął głową. Jego zdenerwowanie udzieliło się Aleksemu. Zatraskana i ciemna od zimowej opalenizny twarz Kowszowa rozjaśniła się. A Topolow nagle zamilkł i ciężko oparł się na fotel. Po wypowiedzeniu wszystkiego, jak gdyby oprzytomniał. Ujrzał w ręku czerwona chustkę i pośpiesznie ją schował. Zdjął czapkę, rozwiązał szalik, opuścił kołnierz płaszcza — gdyż zrobiło mu się gorąco.

Aleksey milczał. Stary podniósł wzrok i idąc za spojrzeniem Kowszowa odwrócił głowę do drzwi, gdzie stał Greczkin, Żenia, Pietia Gudkin, Kobzow i Filimonow, za nimi widniała duża twarz Libermana. Widzieli, że pomiędzy Topolowem, a Kowszowem odbywa się jakaś

ważna rozmowa, ale nie rozumieli, dlaczego nie mogą jej przerwać i dlaczego Aleksey nie życzy sobie, aby weszli.

Kowszow dostrzegł, że brwi starego zmarszczyły się z niezadowolaniem, i widać było, że żałuje, że rozpoczął rozmowę.

— Cóż, zakończymy na tym. Rozmowa nie udała się — szepnął starzec.

— Wybaczcie towarzysze — zwrócił się Aleksey do stojących przy drzwiach. — Jesteśmy z Kuźmą Kuźmichem w tej chwili bardzo zajęci i w żaden sposób nie mogę się zwolnić. Za pół godziny poproszę was wszystkich.

Współpracownicy odeszli zdumieni. Topolow siedział, a na twarzy jego zastygł gorzki uśmiech.

— Drogi, Kuźmo Kuźmichu — cicho powiedział Aleksey i stary od razu się uspokoił.

Młody inżynier stał przed nim, twarz jego była ożywiona a z wyrazu oczu można było wnioskować, że wszystko, co Topolow powiedział przyjął bardzo poważnie.

— Proszę mi wierzyć, że to, iż zwróciście się do mnie, tak samo jak wszystko, co usłyszałem od was — wzruszyło mnie do głębi. I na szczerze odpowiem szczerze.

Aleksey próbował wciągnąć dym, ale papieros już dawno zgasił.

— Obecnie trudno jest znaleźć człowieka spokojnego

i zadowolonego z siebie. Powiem więcej: jeśli dostrzegę człowieka spokojnego i zadowolonego z siebie, to przestanę mieć do niego zaufanie. Dla mnie samego przeżycia te są pełne nieznanym mi dotąd wzruszeń. Przecież byłem na froncie, powąchałem prochu, i nagle gdzieś się znalazłem? Pragnąłem powrócić na front i jak trudno mi było opanować to pragnienie i prawidłowo wszystko rozumieć.

Aleksey odrzucił zgasy papieros. Spojrzenie jego padło na brudnopis nieukończonych sprawozdań. Zdecydowanym ruchem odsunął zapisane arkusze.

— Wątpię, czy będę mógł was ucieszyć jakimś specjalnym rewelacją, — roześmiał się skonfudowany wyciekającym, pełnym napięcia spojrzeniem Topolowa.

— Uważam, że ponieważ milczeliśmy zbyt długo, powinniśmy się wreszcie wypowiedzieć. W ten sposób będzie nam później łatwiej pracować. — Aleksey zrobił małą pauzę, a stary potakująco kiwnął głową. — Chciałbym powiedzieć tylko małe słówko, ażeby was obronić przed waszymi własnymi atakami. Nie wiem, co zdarzyło się kiedyś w waszym życiu i dlaczego zamknęliście się w sobie. Ale ja, Beridze i Załkind oraz inni towarzysze rozumieliśmy: widzieliśmy przed sobą nie prawdziwego Topolowa, a jakiegoś dumnego człowieka, który nie jest w formie. Nawet Pietia Gudkin to zrozumiał, gdyż w innym wypadku nie poruszyłby tamtej sprawy. I nie popełniliśmy błędów, twierdząc: jest różnica pomiędzy Topolowem i Grubskim!..

(c. d. n.)

W CBT nie uznają organizacji partyjnej

Samowładztwo „speców” — przynosi szkodę przedsiębiorstwu państwowemu

Centralne Biuro Techniczne jest zakładem, produkującym i konstruującym nowe typy maszyn włókienniczych.

Zaprojektowane w Biurze Konstrukcyjnym przez inżynierów plany wędrują do prototypu, gdzie ślusarze-monterzy i tokarze nadają im realne kształty — wytwarzając odpowiednie maszyny. I może dlatego w żadnym z zakładów przemysłowych nie uświadczymy się w tym stopniu łączności pomiędzy pracą pracownika umysłowego i fizycznego, jak właśnie w CBT.

Zdawało by się zatem, że ten wzajemny, ścisły kontakt i współpraca powinny zbliżyć ludzi różnych zawodów, uczynić z nich zwartą grupę pracowników, związanych wspólnym celem i wspólną troską o dobro Biura i jego produkcji.

Przy bliższym zapoznaniu się jednak ze stosunkami, panującymi w CBT okazuje się, że jest inaczej, że pracownicy umysłowi i fizyczni — to dwa światy, że — zdaniem inżynierów — tylko właśnie ludzie z dyplomami uprawnieni są do współpracy z kierownictwem, a rola pracownika fizycznego sprowadza się wyłącznie do mechanicznego wykonywania poleceń odgórnych.

Ta sytuacja — tak typowa przedwojenna — jest szczególnie niezrozumiała dlatego, że w CBT, zatrudniającym 400 pracowników, jest dość liczna, bo 68-osobowa organizacja partyjna.

Fakt, iż kolo PZPR skupia w swych szeregach w pierwszym rzędzie pracowników fizycznych oraz kilku kresiarzy przesadził, że nie mogło ono znaleźć płaszczyzny porozumienia z bezpartyjnym kierownictwem Biura. W konsekwencji organizacja partyjna w CBT ograniczona została do zagadnień produkcyjnych zakładu.

A przecież porozumienie organizacji partyjnej z bezpartyjną dyrekcją nie musi i nie winno napotykać na trudności. Bywają wprawdzie wypadki, gdy bezpartyjni dyrektorzy nie zawsze rozumieją lub chcą zrozumieć rolę organizacji partyjnej w zakładzie pracy.

Ale nie zawsze tak bywa. Wręcz przeciwnie: znamy liczne wypadki, gdy bezpartyjni dyrektorzy dobrze rozumieją rolę organizacji partyjnej, korzystają z jej pomocy, opierają się w swej pracy codziennej na autorytecie organizacji partyjnej, dzięki czemu wzrasta ich własny autorytet wśród załogi fabrycznej.

W CBT, niestety, tak nie jest. Tu istnieje kompletna

izolacja kierownictwa od załogi i jej organizacji partyjnej. Zupełnie nie doceniając inicjatywy i twórczej myśli robotnika dyrekcja uważa, że specyficzny charakter przedsiębiorstwa upoważnia tylko inżynierów — wykwalifikowanych fachowców do zabierania głosu w sprawach produkcyjnych.

I choć nie wszystkie sprawy, omawiane przez dyrekcję, są sprawami produkcyjnymi, niektóre np. dotyczą przedziału mieszkań służbowych dla pracowników — taki się już utarł w CBT zwyczaj, że i w tych sprawach rozstrzygają tylko wykwalifikowani fachowcy, a decyzje — korzystne oczywiście w pierwszym rzędzie dotyczą ich samych.

Ta sytuacja organizacji partyjnej nie pozostaje bez wpływu na pracę Biura oraz na jego gospodarkę. Zorganizowano tu współzawodnictwo, lecz objęci nim kierownicy grup

nie nie robią w kierunku jego rozwoju. Pracownicy Biura Konstrukcyjnego skarżą się, że inżynierowie nie dostarczają im pracy, a cenne godziny robocze mijają na jałowych pogawędkach.

Nie lepiej wygląda sprawa oszczędności: CBT co prawda sporządziło plan oszczędnościowy, jednak sporządziło go tak, jak robi się coś z rozkazu, bez zrozumienia sensu i potrzeb tego, co się robi. Nie mamy żadnych wątpliwości, że suma 2 milionów złotych, przewidzianych do wygospodarowania, stanowi zaledwie małą część tego, co w istocie można by było zaoszczędzić.

Z drugiej strony ta niezwykła sytuacja, w jakiej znalazła się organizacja partyjna w CBT musiała oddziaływać na jej wewnętrzną sprężystość. Zakładowy Komitet Partyjny pozbawiony tak ważnej podstawy działania, jakim jest wpływ i wpływ na sprawy produkcyjne zakładu, zamiast

walczyć o zmianę tej sytuacji pogodził się z nią, zadowalając się faktem samego istnienia organizacji partyjnej przy CBT. Oczywiście, ta rezygnacja i samo zadowolenie nie Komitetu Partyjnego spowodowało osłabienie dyscypliny partyjnej wśród towarzyszy.

Rzecz prosta, że tego rodzaju sytuacji w CBT nie można dłużej tolerować.

Jeśli I-szy sekretarz — tow. Cwik nie potrafił niczego dokonać, jeśli tow. inż. Frankiewicz, jedyny łącznik pomiędzy organizacją partyjną a dyrekcją, wolał dla „świętego spokoju” nie poruszać „partyjnych drażliwości”, obowiązkiem Komitetu Dzielnic Śródmieście — Prawa, — któremu podlega organizacja przy CBT — jest jak najszybciej zająć się tymi sprawami i zmienić je gruntownie dla dobra przedsiębiorstwa i jego załogi.

R. Schabowska

Motozbytowi trzeba pomóc

Części samochodowe i opony nie są należycie przechowywane

W ostatnim czasie Centrala Handlowa Przemysłu Motoryzacyjnego napotkała na dotkliwie trudności w swej pracy, wynikające z braku właściwych warunków lokalowych. Zarówno Eks. pozycja Rejonowa tej instytucji, jak i Składowa Centralna, zatrudniające razem ponad 200 pracowników, mieszczą się w budynku przy ul. Skrzywanej 6. Na tym terenie też mieściły się dotychczas wszystkie magazyny.

W tych dniach oddział Nadzoru Budowlanego Zarządu Miejskiego zarządził opuszczenie głównego budynku instytucji, grożącego zawaleniem. Na skutek tego „Motozbyt” musiał przeprowadzić pozostałe magazyny i w tej chwili dotkliwie, części samochodowe, opony leżą stosami, co powoduje niszczenie materiału i stwarza niebezpieczeństwo pożaru. Również z braku miejsca naprawy samochodów muszą być przeprowadzane na podwórzu. Robotnicy, pozbawieni stołówek, spożywają obiady na wolnym powietrzu.

Kierownictwo „Motozbyt” od dawna zdawało sobie sprawę, że należy zatroszczyć się o nowy lokal dla placówki montażowej i złożyć nawet wniosek o

przyznanie lokalu przy ul. Kilińskiego 138. Mieści się tam garaż dawnej firmy „Tempo” wyposażony w halę o powierzchni 500 m kwadratowych, stać się benzynową ze zbiornikiem, kufem, akumulatorem, 39 boków samochodowych. Posesję tę przyznano jednak Centrali Han-

dlowej Przemysłu Skózanego, która dotychczas nie przeprowadzała koniecznych tu remontów, a obecnie ma zamiar zburzyć ten obiekt i wystawić w tym miejscu gmach, bardziej odpowiadający jej potrzebom. Byłoby to jednak niestudne i sprzeczne z dobrze pojętym interesem gospodarki państwowej.

Jak załoga PZPDz. Nr 2 realizuje swój plan oszczędnościowy

Poszczególne pozycje planu oszczędnościowego PZPDz. Nr 2 składają się na łączną kwotę przewidywaną do końca bieżącego roku, oszczędności w sumie 38 milionów 323 tysiące 824 zł. Tyle właśnie postanowiła zaoszczędzić załoga „dziewiarskiej dwójki” (łącznie z zobowiązaniami podjętymi dla uczczenia Święta 1 Maja i II Kongresu Związków Zawodowych). 38 milionów — to poważna suma i potrzebny jest dobrze zorganizowany wysiłek całej załogi, wzmocniona czujność w każdym oddziale produkcji, żeby ustalone oszczędności zostały zrealizowane.

Jakże przedstawiają się dotychczasowe osiągnięcia PZPDz. Nr 2, jakie pozycje planu ob-

jęła już kampania oszczędnościowa?

Zmniejszenie procentu odpadków ma przynieść według planu ponad 1 milion zł. oszczędności. Dotychczas najwięcej odpadków miał zawsze oddział cewniarni. Najlepszą metodą walki z marnotrawstwem przędzy okazało się tu współzawodnictwo. Zadaniem Zespołów współzawodniczących stała się jak najbardziej oszczędna gospodarka surowcem. W ten sposób procent odpadków na cewniarni, w porównaniu z lutym zmniejszył się w kwietniu o 0,3 procent, osiągając obecnie 0,6 procent. W szwalni dzięki ustawicznej przeprowadzanej kontroli, ilość odpadków w krojowni zmniejszyła się do 0,2 proc. zaś wynik walki o umiejętną i oszczędną krojenie dzianiny wyraża się ilością odpadków o 3 procent mniejszą w miesiącu kwietniu, niż w ubiegłych miesiącach.

Poważną pozycję w planie oszczędnościowym stanowi podniesienie wydajności pracy na 1 roboczo-godzinę. Łączy się to oczywiście ściśle z wykonaniem planu produkcyjnego. PZPDz. Nr 2 postanowiły plan ten wykonać do 31 grudnia i wyprodukować do 31 grudnia rb. ponad plan 417.000 sztuk bielizny. Załoga dobrze pojmując swoje obowiązki. Każdego miesiąca plan produkcyjny jest przekraczany i można się spodziewać, że koniec br. przyniesie całkowite wypełnienie planu i dodatkowych zobowiązań.

Podniesienie dyscypliny pracy daje także poważne oszczędności. PZPDz. Nr 2 starają się zmniejszyć do minimum ilość spóźnień i opuszczonej roboczo-godzin. I na tym od punktu nastąpiła wyraźna poprawa. Np. pracownicy umysłowi ilość spóźnień zmniejszyli o 0,1 procent, pracownicy fizyczni 2,3 procent. Opuszczone roboczo-godzin w ubiegłym miesiącu wyrażały się już cyfrą o 1,4 procent mniejszą niż w miesiącu lutym.

To i owo

„Nic złego na zmarłego”

Przysłowie łacińskie powiada: de mortuis nil, nisi bene — o zmarłych nic, krom rzeczy pochlebnych. Wolno tedy i należałoby — w obliczu majestatu śmierci — powołać się na „złote serce”, „świecący umysł” czy „kryształowy charakter” nieboszczyka, nie wypada atoli w żadnym wypadku wyrazić się, iż był to — za przeproszeniem np. ś. p. lajdak.

Nie podejrzewamy dygnitarzy rządu USA o głębszą znajomość kultury łacińskiej, ale daliśmy się za to wagon guma do ściana, że przysłowie: de mortuis nil, nisi bene — nie jest im obce. W przeciwnym bowiem razie nie zamknęliby chyba obłąkanego Forrestala na szczycie drapacza nieba, pozostawiając mu jako jedyną drogę do wyjścia na świat... otwarte okno.

Oczywiście, pozbawiony poczytalności b. minister wojny USA „skorzystał” z uprzejmie ofiarowanej mu okazji i „sam” położył kres swemu awanturniczemu życiu wojennemu podlegając, nie kładąc jednak bynajmniej kresu kompromitacji rządu USA. „Samobójstwo” Forrestala jest tej kompromitacji jeszcze jednym charakterystycznym przyczynkiem.

Sądzić — nie sędzić...

Przypominacie sobie początek pięknej ballady o Edwardzie VIII? „Nad brzegiem morza stał Edward VIII, listki akacji obrywał: „kochaj, nie kochaj, lubi nie lubi — i swoją Simpson przyzywał...”

W sytuacji Edwarda VIII znajduje się obecnie sąd brytyjski w Southampton, który 14 bm. — na zlecenie ambasady amerykańskiej w Londynie — wydał rozkaz aresztowania Gerharta Eislera. Wydał rozkaz aresztowania i teraz „obrywał listki akacji”, wręczając dalszy bieg sprawy: sędzić — nie sędzić, odroczyć — wznowić, wznowić — odroczyć... „Magiczne” te zajęcia trwają już blisko dwa tygodnie. Sąd brytyjski nie może jakoś do tej pory „przyzwać” bogini sprawiedliwości — Temidy, obawiając się widocznie, iż okaże się ona łaskawa dla niewinnego Eislera, surowa — dla bezprawnie popełnionego przez mieszaną szajkę gangsterów anglo-amerykańskich.

Et.

Nasi delegaci na Kongres

Tow. Zofia Rosiakowa z PZPB Nr 7

Odkąd tow. Rosiakowa została wybrana przez załogę PZPB Nr 7 delegatką na II Kongres Związków Zawodowych, ma głowę pełną „kongresowych” spraw. Przecież to nie było jakieś obowiązek spłynął teraz na prządkę — przodownicę. W Warszawie, w obecności delegatów Związków Zawodowych z całej Polski, będzie reprezentowała wolę i życzenia kilku tysięcy robotników. Nie można opuścić ani jednej słusznej uwagi nie wolno pominać ani jednej bolączki którą powinni rozpatrywać obradujący i w miarę możliwości usunąć, przez opracowanie innych, lepszych metod pracy poszczególnych komórek Związków Zawodowych.

Tow. Rosiakowa ma już do kładnie obmyślane projekty, z jakimi wystąpi na Kongresie. Przed wszystkim więc zwiększenie funduszy na akcje socjalne, na rozbudowę przedszkoli i żłobków, aby wszystkie pracownice mogły pozostawić swe dzieci pod należytą opieką. Będzie domagała się również zorganizowania na większą skalę czasów rodzinnych, otoczenia robotników stałą i troskliwą opieką lekarską.

Z każdym dniem wzrasta rejestr najrozmaitszych spraw. Tow. Rosiakowa z niecierpliwością oczekuje dnia 1 czerwca. Nie od dziś interesują ją sprawy dotyczące klasy robotniczej. Po wainie w wolnej Ludol-

wej Polsce tow. Rosiakowa od razu rozpoczęła ożywioną pracę w partii i w Związkach Zawodowych, będąc w ciągu trzech lat członkiem Rady Zakładowej. Obecnie jako przewodniczka wyróżnia się spośród wszystkich kobiet, pracujących w tym oddziale. Aby

uczcić Kongres Związków Zawodowych zobowiązała się jeszcze podnieść ilość i jakość swej produkcji.

Tow. Rosiakowa będzie do brze reprezentowała interesy robotników bawelniańskich na Kongresie Związków Zawodowych.

Gorące pozdrowienia dla II Kongresu Zw. Zawodowych

Na zebraniach, odbywających się u nas z racji Kongresu Związków Zawodowych, robotnicy naszych zakładów, w czasie dyskusji podkreślają czołową rolę Związków Zawodowych w dziele poprawy bytu klasy robotniczej. Pracownicy naszych zakładów są przekonani, że Kongres Związków Zawodowych da równocześnie mocną odprawę tym wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób zagrażają pokojowi.

W związku z tym, robotnicy PZPW Nr 36 samorzutnie podjęli szereg uchwał na część Kongresu. A więc: Oddział I zobowiązał się zlikwidować analfabetyzm wśród załogi do dnia 30 lipca oraz spopularyzować czytanie broszur, książek i gazet oraz podnieść ilość uczestników współzawodnictwa w trzecim kwartale z 17 do 50 proc.

Zespół tow. Habery z Oddziału II zobowiązał się podnieść od-

setek pierwszogatunkowej produkcji z 86 do 90 proc.

Załoga Oddziału trzeciego zobowiązała się ogarnąć współzawodnictwem pracy 75 proc. pracowników. Oddział VII podniósł odsetek wyprędu z 89 do 95 proc.

Wydział Inwestycji i Odbudowy postanowił złożyć podługę betonową w magazynie Oddziału VII na miejsce zniszczonej, drewnianej.

Cała załoga PZPW Nr 36 przesyła gorące pozdrowienia wszystkim delegatom na Kongres, składając Kongresowi zarazem życzenia, by pokazał całemu światu, że robotnicy polscy, zespoleni w jednolitych Związkach Zawodowych, stoją na straży pokoju i dobrobytu mas pracujących.

B. Lukaszewicz
korespondent fabryczny
„Głosu” PZPW Nr 36

Nasi korespondenci fabryczni piszą

Jak pracuje nasza Rada Zakładowa

Nasza Rada Zakładowa została wybrana w 1948 r. i składa się z pięciu osób. Przewodniczącym jest tow. Jurkiewicz. Obiektywne sądząc, nie można naszej Rady postawić za wzór. Wprawdzie, jeśli chodzi o sprawy drobniejsze, jak zorganizowanie wybieczki do Wrocławia, przydział resztek, udzielenie pożyczki bezwzględnej komus z załogi itp., to wykazała ona wiele inicjatywy, ale mało się interesuje sprawami takiej wagi, jak zorganizowanie żłobka i przedszkola lub urządzeń sanitarnych, koniecznych w każdej fabryce. Świadczymy o tym dobitnie fakt, że mimo żądań załogi, nie z tego w naszej fabryce nie istnieje.

Albo weźmy sprawę OBELCZEN. Często zdarza się omyłki, a nie ma komu przypilnować ich sprostowania. Na usprawiedliwienie radców należy dodać, że może sami nie orientują się tak dobrze. Trzeba było by pomyśleć o bliższym zaznajomieniu ich z tymi kalkulacjami.

J. Tomaszuk
korespondent fabryczny
„Głosu” PZPW Nr 37
Oddział VI

Wypowiedzi naszych maturzystów Kol. Wochna chce być agronomem

Dobiega końca okres gorącego przygotowywania się do egzaminów dojrzałości, czyli tzw. matur. W wielu łódzkich szkołach średnich matury zakończyły się. Wielu kolegów ma już za sobą okres wyjątkowej przedmaturalnej pracy. Do nich należy m. in. kolega Wochna Stanisław, absolwent XXI Państwowego Gimnazjum typu przyrodniczego.

— Właściwie — to się matury nie bałem. Nie bał się jej wszyscy ci, którzy systematycznie i pilnie uczyli się przez cały rok szkolny.

Kol. Wochna zdał maturę — zdał dobrze, mimo że sporo czasu poświęcił pracy w organizacji ZMP. Gdyż trzeba wiedzieć, że jest z niego niełada aktywista. Nie żałował pracy dla organizacji, ale to mu na złe nie wyszło — przeciwnie: organizacja nakazywała właśnie dobrze się uczyć. I kolega Wochna zdał zarówno egzamin przed organizacją, jak i przed władzami szkolnymi.

Zapytujemy naszego kolegę, co zamierza robić dalej?

— Uczę się — pada zdecydowana odpowiedź. Chcę pójść do Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego, na wydział agronomii społecznej.

— Z pewnością zapytacie, dlaczego na WSGW. — ciągnie dalej nasz rozmówca. — Otóż musicie wiedzieć, że jestem synem chłopca i chcę powrócić na wieś, tam skąd wyszedłem. Ale pragnę powrócić jako fachowiec, jako rzeczywiste dojrzały człowiek, by brać świadomie czynny udział w przebudowie gospodarczej i społecznej wsi polskiej. I właśnie jako agronom społeczny zdziadka w tym kierunku najwięcej. Rozszerzenie współzawodnictwa pracy na wsi, zakładanie nowych szkół, porady prawne, walka z wyzyskiem, praca przy rozbudowywaniu spółdzielni produkcyjnych — oto zadania, dla wypełnienia których idę na wydział agronomii społecznej. Chcę bowiem, żeby nasze pokolenie rozwijało się w zdrowych, prawidłowych, społecznych warunkach.

TRYBUNA młodych

Musimy dać młodzieży wszelkie ułatwienia w nauce Tydzień Towarzystwa Burs i Stypendiów

Tegoroczny Tydzień TBS obchodziliśmy w kilkanaście dni po uroczystościach, związanych z Tygodniem Oświaty, Książki i Prasy. Te napozór niezwiązane ze sobą obchody ściśle łączą się ze sobą.

Polska Ludowa otworzyła przed młodzieżą robotniczą i chłopką podwoje szkół powszechnych, średnich i wyższych. Ci, co chcą się uczyć, otrzymali ku temu wszelkie ułatwienia.

Niemniej jednak spora część młodzieży znajduje się jeszcze w bardzo ciężkich warunkach materialnych. Jest to młodzież osierocona — przeważnie w wyniku bestialstwa niemieckiego. Tej młodzieży trzeba było pomóc. Poważne zadanie w tej dziedzinie wzięło na siebie Towarzystwo Burs i Stypendiów. Organizacja ta wysiłkiem całego społeczeństwa zdobywa fundusze, przeznaczane na pomoc dla uczącej się młodzieży.

Jesteśmy w trakcie obchodów związanych z IV Tygodniem Towarzystwa Burs i Stypendiów. Trzeba, aby zarówno w okresie Tygodnia, jak i później mło-

dzień brała czynny udział w popularyzowaniu idei burs i stypendiów. Trzeba, aby młodzież ZMP-owska przodowała we wszelkich akcjach, przedsięwziętych przez TBS. Nie może być w Polsce Ludowej ani jednej dziewczyny, ani jednego chłopca, który mimo chęci i zdolności nie będzie mógł się uczyć. Odpowiedzialność za to ponosiłoby całe społeczeństwo.

Kwesta uliczna na TBS, zorganizowana przez ZL ZMP dała ponad 70 tysięcy zł. Na wyróżnienie zasługują następujący koledzy: Boldolski i Zimkowski (zebrali 3461 zł). Madej i Lach (zebrali 2396 zł). Łobosiówna i Pałczyńska (zebrały 2391 zł). Podczas zbiórki najlepiej spisali się ZMP-owcy z dzielnicy Bałuty.

Nasi Czytelnicy piszą...

Brygada SP nie pozostaje w tyle

Wielu junaków z 11 Brygady SP ochotniczo wstępuje do szkół podoficerskich

11 Brygada SP, złożona z junaków Łodzi i województwa, wysłana została do odbudowy największych w Polsce Zakładów Chemicznych w Oświęcimiu. Cel ich pracy — skłonił do zrozumienia i uznania miejscowej ludności, co znalazło swój wyraz w serdecznym powitaniu, jakie zgromadzone naszymi chłopcom. Na każdym kroku oświeceniście otaczają dziarskich junaków przyjazną opieką. Fakt ten, jak również bardzo dobre

warunki w samej Brygadzie sprawiają, że chłopcy bardzo dzielnie pracują i wcale o domów im się nie spieszy. Wielu z nich opowiada o głodzie, jaki panował przed wojną na wsi, o tym jak to chleb jadano się tylko w niedzielę i święta, jak to i dzisiaj niektórzy z nich, pracujący u bogaczy wiejskich, są nielitościwie wykorzystywani. Jest wśród nich sporo takich, którzy jadąc do Brygady poraz pierwszy w życiu jechali pociągami. Jest tak że sporo (szczególnie tych ze wsi) analfabetów, dla których zorganizowano specjalne kursy poprawnego pisania i czytania. Ani jeden junak nie wróci do domu, jako analfabeta.

ZMPowcy, których w Brygadzie jest ponad 200, przodu ją w pracach Brygady. Przodu

Czy Wasze Koło tak pracuje? WYCIECZKA

Wkroczyliśmy w wiosenną letnią etap naszej pracy organizacyjnej. Dlatego też formy naszej pracy w kole silnie muszą się zmienić. Niewątpliwie dla pewnej części przewodniczą-

ych kół zmiana ta jest niejednokrotnie kłopotliwa, a to dla tego, że nie każdy zobędzie się na urozmaiconą koncepcję pracy organizacyjnej. Wydaje mi się, że będzie słuszną rzeczą wyjść z murów miasta na świeże powietrze i tam prowadzić pracę samokształceniową, świetlicową czy szkoleniową. Pomoczą nam w tym wypadku nieco zapomniana już forma — dobrze zorganizowana wycieczka.

Na słowo wycieczka każdy z Was z pewnością uśmiechnie się i powie: Ależ to przecież nie trudnego — bardzo łatwo zorganizować. Właśnie o tę organizację chodzi. Nie zawsze łatwo jest zorganizować dobrą, pożyteczną wycieczkę. Podstawą powodzenia wycieczki jest przede wszystkim cel, który jej stawiamy.

Rozpatrzmy sprawę na konkretnym przykładzie. Jedno z łódzkich kół ZMP-owskich postanowiło urządzić wycieczkę do Spawy. Postarali się o auto i pojechali. Specjalnie żadnych interesujących obiektów nie zwiedzali, tracili czas na chodzenie dla... chodzenia. Oczywiście, że nabyli siłę życiową powietrza i to wszystko. Czy tego rodzaju wycieczka osiągnęła swój cel wychowawczy — ucieł z prostych przyczyn. Gdyż nie posiadała go.

A oto drugi przykład. Jedno z kół terenowych zorganizowało wycieczkę również do Spawy. Ale przed wyjazdem Zarząd Koła odbył zebranie. Koledzy z Zarządu podzieliли się funkcjami, kierownikiem wycieczki został przewodniczący koła, odde wiedzialny za naukę śpiewu, inny kolega — za opracowanie programu wycieczki. Zarząd Koła postawił przez wycieczkę wyraźny cel: wycieczka winna zespolic członków koła — wdrożyć ich do planowego spędzenia czasu, zapoznać ogólnie na przykładzie Spawy z sytuacją drzewostanu w Polsce.

Koledzy pojechali na tę wycieczkę ze sporządzonym z góry programem dnia. Wyglądał on następująco: godz. 7 rano — wyjazd, godz. 9 — przejazd do Spawy, godz. 9.30 — wspólne śniadanie, godz. 10 — zapoznanie się z gatunkami drzew, godz. 11.30 — pogadanka na temat drzewostanu w Polsce i znaczenia gospodarczego lasu, godz. 12.30 — nauka śpiewu, godz. 13.30 — wspólny obiad, godz. 14.30 — zwiedzanie ciekawych obiektów, godz. 16 — gry i zabawy, godz. 17 — wieczornica świetlicowa na świeżym powietrzu, godz. 19 — wyjazd ze śpiewem.

Po powrocie rozmawialiśmy z uczestnikami wycieczki. Wszyscy byli zadowoleni, a kol. Kozimierz Piasny tak oto mówił: swych wrażeniach: wycieczka nauczyła nas wiele, a przede wszystkim tego, jak można być w gromadzie.

Czy Wasze koło również organizuje wycieczki i jakiego rodzaju? Czekamy na odpowiedź! A Zychówna

Uwaga traktorzystów!

Wszyscy koledzy, umiejący obsługiwać traktory, proszeni są o zgłoszenie się do kol. Wojciechowskiego — Zarząd Łódzkiego ZMP, ul. Piotrkowska 262.

Rozpowszechniamy prasę ZMP-owską

W ramach Tygodnia Oświaty Książki i Prasy Zarząd Miejski ZMP w Piotrkowie przeprowadził w mieście uliczną sprzedaż prasy organizacyjnej. Płoniem tej akcji była sprzedaż 1000 egzemplarzy „Pokolenia”, 300 egz. „Nowej Wsi” oraz 250 egz. „Świata Młodych”. Na wyróżnienie w tej pracy zasłużyła kol. Floreżakowa, która w ciągu 1 i pół godziny sprzedała 120 egzemplarzy, oraz kol. Tkaczówna, która sprzedała 90 egz. „Pokolenia”. Ponadto wyróżnili się koledzy: Bożyk i Bartuski.

Henryk Mąka
Korespondent „Trybuny Młodych”

Powstają nowe koła wiejskie ZMP

Czołowy aktyw ZMP naszego miasta odwiedził ostatnio szereg wsi powiatu piotrkowskiego. Wszędzie koledzy nasi spotkali się z serdecznym przyjęciem, i w każdej wsi, w której dotychczas nie było organizacji ZMP, powstają coraz liczniej koła ZMP.

W ciągu jednego dnia do szeregów naszej organizacji wstąpiło 180 nowych członków. Szczególnie dobrze koledzy nasi byli przyjmowani przez młodzież wsi Boryczew (gm. Wądlów) i Ostrów (gm. Grabica).

H. Mąka

W Blichu szkołą się budowniczowie nowej wsi

uczyć się zawodu rolniczego młodzieży. Pierwszy kurs liczył ponad 100-u słuchaczy. Następne były jeszcze liczniejsze. Ośrodek powstał szybko dzięki staraniom Ludowe Państwo przysłało mu z pomocą.

54 hektarowe gospodarstwo dawało coraz więcej lepszych plonów. Do ośrodka przybywało coraz więcej nowoczesnych maszyn. Ośrodek posiada dziś 20 sztuk bydła rógatego, 5 koni roboczych, i sporo rogacizny. Z każdym dniem było i jest lepiej.

Dyrektor Liceum Rolniczego ob. Łukowski Jan ma wiele do powiedzenia. Mówi o szkole, o ludziach, którzy w niej byli, są i będą. Pytam o koła ZMP o ich działalność, o to, co zrobiły dla siebie i dla szkoły. — „Organizacji ZMP-owskiej zawdzięczamy bardzo wiele — mówi ob. Dyrektor. — Chłopcy sami przedsięwzięli wszelkie akcje, pomagają nam szerzej i my również staramy się im pomóc. Jestem z nich zadowolony”.

Idę z kolegami do ZMP-owskiej świetlicy. Dużo w niej świeżej zieleni. W 1939 planowano, Ktoś pochy-

lony ćwiczy z zapalem. Na stołach pełno kompletów dzienników i czasopism. Sposrzedam „Pokolenie”, „Nową Wsie”, „Trybunę Ludu”, „Głos Robotniczy”, „Dziennik Ludowy” i inne.

Dwa koła klasowe tworzą Zarząd Szkolny, którego przewodniczącym jest kol. Mańka — Sekretarzem jest kol. Kaniewski Zygmunta z Włocławskiego. Jest synem byłego fojnal, który pracował w pańskim dworze przed wojną. Zygmunta ciężkie miał wtedy życie. Obecnie ojciec Zygmunta posiada swoją własną ziemię, przydzieloną mu z reformy rolnej. Gospodaruje na niej i pracuje oprócz tego w PGR-ze. Zygmunta również będzie na roli pracował ale lepiej i wydatniej. Uczy się przecież w Blichu.

Kol. Adamczak Jurek, młody uczeń Blichu, który już trzeci rok szkoli się na porządnego fachowca, z dumą opowiada mi o gospodarstwie. Oglądamy narzędzia. Pokazuje mi stare i nowe maszyny rolnicze. Gdyby tak jeszcze traktor... — wzdycha kol. Jurek

Deszcz przestał padać i wypożyczyło się zupełnie, kiedy wchodziliśmy do obór. Betonowy chodnik przez środek, czyste białe ściany, ścielone do gnojówki, elektryczne lampy. Rzędem stoją krowy, jalówki, cielęta. Prawie wszystkie to rasowa „holenderska”. Są i dwie „szwedki”. Kol. Jurek poklepuje przyjaźnie jedną z nich — „Czarna” — naszą najlepszą. Daje 36 litrów mleka dziennie. Ale będzie dawać jeszcze więcej — do daje.

Konie to także namiętność Jureka, mówi o nich z zapalem i ogniem w oczach, jak o najlepszych kolegach. Wiem, że z niego będzie dobry hodowca, że właściwie pojmuje swą naukę. Tak jak ZMP-owiec pojmować powinien.

Dużo można by jeszcze pisać o Blichu, o ludziach naszej Organizacji którzy się tam uczą i pracują. Wiele mi jeszcze pokazywali, wiele spostrzegłem tam ciekawych i godnych uwagi rzeczy.

Zresztą Blichowlaków zna z ich pracy organizacyjnej cały powiat. Tworzą przecież zespół Brygady Oświatowej. Jeżdżą na koła, uczą

Kol. Giełtek Stanisław. Prof. Liceum Rolniczego, Opiekun kół ZMP. Szczęry przyjaciel młodzieży. Kieruje pracą znanego na cały powiat ZMP-owskiego zespołu artystycznego.

pomagają i sami wiele korzystają z wyjazdów. Dumni są ze swego ośrodka, z jego „przeszłości, chlubnych tradycji i ze swych obecnych osiągnięć. A najważniejsza jest to, że doskonale wiedzą, co się uczą. Wiedzą, że gdy stąd wyjdą — będą budować nową polską wieś.

Oracz

Kol. Zygmunta Kaniewski, Sekr. Zarządu Szkolnego ZMP w Blichu.

Prawie z niczego zaczęli ci, którzy w marcu 1945 r. budzili Blich do życia. Trudne i żmudne były to wysiłki. Budynek szkoły świecił pustymi jamami okien. W Blichowskich oborach porzykiwało jedynie 6 krow. Wszystko porzucone w nieładzie i zaniedbanie. Cóż to jednak znaczy dla ludzi, którzy chcą budować i tworzyć. Jeszcze w marcu 1945 r. Blich o-

Kronika Tomaszowa

KOMU WINSZUJEMY

Piątek, dnia 27 maja
1949 r.
Dziś: Janu

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Straż Pożarna — 51
Kuchnia Obywatelska — 47
Dworzec Kolejowy — 4ADRES REDAKCJI: R.S.W.
Prasa. Plac Kościuszki 16,
elaf. 250, godziny przyjęć
10—12.

Nasz korespondent pisze

Sprawa wczasów chłopskich

Do czasu, dopóki domy wypoczynkowe należały do poszczególnych związków zawodowych, otrzymanie przydziału na wczasy przez spółdzielców w Tomaszowie było omal nieosiągalne, gdyż nie dysponowali oni odpowiednią ilością domów wypoczynkowych. Kiedy więc nastąpiła centralizacja miejsc wypoczynkowych — odetchnęliśmy z ulgą. Szczególnie my, pracownicy P. Z. G. S. „Samopomoc Chłopska”.

Aby się przekonać, jak kształtuje się sprawa wczasów w bieżącym sezonie (po centralizacji), zainteresowałem o to przewodniczącego naszej Rady Zakładowej, który w swoim czasie zabrał nas z korzyściami, jakie świat pracy osiągnął po centralizowaniu domów wypoczynkowych.

I oto co usłyszałem od przedstawiciela pracowników:

Powiatowe Koło Związku Spółdzielców, liczące paruset członków — nie otrzymało dosłownie ani jednego miejsca na wczasach w miesiącu maju. Poruszyłem oczywiście tę sprawę w Po-

wiatowej Radzie Związków Zawodowych i tam wyjaśniono mi, że winę ponosi tu Zarząd Koła, który prawdę podobnie nie złożył w początku roku całorocznego zapotrzebowania, gdyż i tu, jak wszędzie, obowiązuje planowość.

Tymczasem, gdy zainteresowałem się sprawą bliżej, okazało się, że w początku roku, Zarząd naszego Koła nie składając jeszcze zapotrzebowania, otrzymał od

Okręgowego Związku Spółdzielców rozdział przydzielonych miejsc na wczasy na okrągły rok. Na ten miesiąc tylko, na ten tydzień itd. Ale co się okazuje? W zarządzie Okręgowym w Łodzi nastąpiły zmiany personalne, obecny Zarząd nie zatwierdził rozdziału ustalonych przez Zarząd poprzedni. Stąd brak przydziałów na maj. A co na dalsze miesiące — dobre duchy wiedzą. Tymczasem obserwuje

my, że inne związki mają więcej przydzielonych miejsc niż reflektantów.

To wszystko powiedział mi szanowny rozmówca. I dobrze byłoby, gdyby spółdzielcy tomaszowscy otrzymali wyjaśniającą odpowiedź od Okręgowego Zarządu Zw. Spółdzielców w Łodzi.

Korespondent „Głosu”
z PZGS
Fr. Nawrocki

SLADEM naszych artykułów

Rada Zakładowa PZPW Nr 28 odpowiada

W związku z artykułem zamieszczonym na łamach Waszego poczytnego pisma, zatytułowanym „Kto nam dostarczy smoły?” — Rada Zakładowa PZPW nr 28 uprzejmie wyjaśnia:

W związku z rozmową telefoniczną przeprowadzoną pomiędzy Radą Zakładową a sekretariatem Związków Zawodowych wysłaliśmy za potrzebą na smołę, lepik i papę w ilościach: smo-

ły — 20.000 kg, lepiku — 10.000 kg, papy — 1.800 rolek. W kilka dni po wysłaniu zapotrzebowania powiadomiono nas, iż zakładom naszym przydzielono: smoły 6.000 kg, lepiku .5500 kg i papy 200 rolek, przy czym ostatecznie smoły otrzymaliśmy jedynie 3.926 kg.

Ponieważ liczyliśmy się z olbrzymimi trudnościami przy rozprowadzaniu i rozdzielnictwie stosunkowo ma-

łej ilości smoły, gdyż załoga nasza liczy ponad 1.600 pracowników — a znając fatalny stan budynków, w których mieszkają robotnicy, zwolaliśmy ogólnie zebrać na załogi, na którym sprawie ta była szeroko omawiana. Na zebraniu obecni byli: przedstawiciel Zarządu Gł. Zw. Włóknarzy — ob. Leszczyński, przedstawiciel Powiatowej Rady Zw. Zaw. — ob. Rudzki oraz sekretarz podstawowej organizacji PZPR przy naszych zakładach tow. Magiera.

Zebrani robotnicy zdecydowali, że: smoła zostanie rozdzielona między pracowników, właścicieli małych, robotniczych domków oraz wyróżniających się pracowników. Przydzielając smołę właścicielom domków robotniczych wychodziliśmy z założenia, że nie mogą oni nabyć smoły drogą prywatną, natomiast lokatorom, zamieszkującym w domach podległych administracji Zarządu Miejskiego lub w domach prywatnych — winien umożliwić otrzymanie koniecznej smoły Zarząd Miejski.

Uznając za zupełnie słuszne postawienie zagadnienia przez autora listu do redakcji ob. Wijatę, stwierdzamy, iż nie sposób było obdzielić wszystkich potrzebujących.

Rada Zakładowa
PZPW nr 28.

Odpowiedzi Redakcji

Tow. Bury. Sprawa poruszona w Waszym liście zainteresowała Wydział Socjalny i Radę Zakładową PZPW nr 28. Bądźcie łaskawi skomunikować się z sekretariatem Rady, celem udzielenia jeszcze pewnych wyjaśnień i uzyskania ostatecznej odpowiedzi.

Więź głębokiej przyjaźni
połączyła chłopów z Rudy Malenieckiej z robotnikami

Już po raz trzeci pod kierownictwem tow. Karaszewskiego ekipa ślusarzy — mechaników i stolarzy PZPW Nr 29 złożyła wizytę chłopom wsi Ruda Maleniecka w powiecie koneckim. Powitana w ub. niedzielę serdecznie ekipa przez zgromadzonych przed zagrodą sołtysa wsi matorolnych i średniorolnych chłopów — po krótkim wypoczynku i przyjacielskiej rozmowie, przystąpiła do naprawy uszkodzonych maszyn i narzędzi rolniczych. Zainteresowani chłopcy z zadowoleniem dostarczyli zepsute siewniki, sieczkarki, brony, plugi, a gospoście maszyn do szycia, żelazka elektryczne

a nawet garnki i miski do zalutowania.

Pracy było dużo. Ale dzielni ślusarze i stolarze pracy się nie ulekli. Wszyscy ochoczo zabrali się do roboty tak, że już w godzinach popołudniowych byli gotowi.

Owocem 8-godzinnej pracy była naprawa jednego siewnika, 2 sieczkarek, 3 plugów, 4 bron, 6 żelazek elektrycznych oraz spora ilość garnków i misek. Pracami kierowali tow. tow. Górski, Rajski i Ocimek — kierownicy warsztatów ślusarskich i stolarskich PZPW Nr 29.

Małe pole do popisu miały też kierownik energetyki i ruchu, ob. Drzewowski. Nie mógł on do-

konać naprawy uszkodzonej instalacji elektrycznej w kilku zagrodach chłopskich z powodu unieruchomienia w tym dniu młyna państwowego, wytwarzającego prąd elektryczny. Kierownik Drzewowski przyrzekł jednak chłopom, iż w najbliższym czasie przyjedzie i wszelkie defekty w oświetleniu wsi radykalnie usunie.

Po zakończeniu napraw rozpoczęły się rozmowy, które przeciągnęły się do wieczora.

Chłopi opowiadali o wszystkim po trochu, głównie jednak o swych bolączkach, z którymi sami nie mogą się uporać. Narzekali na brak świetlicy i biblioteki wraz z czytelną. Jest

na wsi pęd do nauki i oświaty, ale brak tu odpowiedniego lokalu na świetlicę i bibliotekę oraz sił fachowych do prowadzenia tych placówek. Młodzież, a nawet starsi chcieliby wolne chwile spędzić na godzinnych rozrywkach — ale nie mają gdzie. Druga bolączka — to brak budynku na szkołę. Oddana całkowicie pracy w szkole nauczycielka Wypiórkiewicz Helena nie może racjonalnie prowadzić lekcji — na przeszkodzie temu stoi brak pomieszczeń. Obecnie dzieci uczą się w dwóch małych izbach. Tow. Wypiórkiewicz wraz z wójtem tow. Prasalem podjęła starania o wybudowanie we wsi nowego budynku szkolnego. Na brak odpowiednich pomieszczeń uskarżają się również kierownicy organizacji młodzieżowych i partii. Sekretarz koła PZPR liczącego 130 członków — tow. Zaraniski wskutek tego nie może rozprowadzać pracy partynowej na szerszą skalę. Koło ZMP niezdzieli się w maleńkiej izdebce.

Co wpłynęło na tak dotkliwie dający się we znaki brak mieszkań? — Na to pytanie odpowiada tow. Prasala. W 1939 r. nawiedziło wieś wiele nieszczęść — pożar, który strawił ponad 50 procent wszystkich zabudowań. Pogorzele po sklecał domki przeważnie jednoizbowe i tak mieszkała, wierząc że państwo, przysła im z pomocą.

Interesujące rozmowy przeciągnęły by się niewątpliwie do późnej nocy, ale czas nocy — ekinie pozostało do przebiecia 70 km drogi, aby się mogła dostać do Tomaszowa. Musiało więc nastąpić rozstanie. Serdecznymi uściskami spracowanych dłoni żegnali się chłopcy Rudy Malenieckiej z robotnikami PZPW Nr 29, których więź obopólnej głębokiej przyjaźni połączyła na zawsze.

Pracownicy umysłowi
„Jedynki”
realizują
swe zobowiązania

Znów około 250 osób spośród personelu administracyjnego Państwowej Fabryki Sztucznego Jedwabiu pracowało przez szereg godzin przy oczyszczaniu terenu fabryki ze złomu i wszelkiego rodzaju odpadków. Tym razem — obok zbiórki prowadzono równoległe załadunek nie zebranego złomu, które go uzbierano 4 wagony. Ofiarowanie kilkaset bezpłatnych roboczogodzin przez pracowników umysłowych „Jedynki” jest dowodem, iż nie chcą pozostać oni w tyle za robotnikami produkcyjnymi i że przyjęte przez nich zobowiązania przedkongresowe w pełni zostaną zrealizowane.

Również grupa majstrów i brygadierów z oddziału budowlanego dopełnia swych zobowiązań. Pod kierownictwem przewodniczącego Rady Zakładowej — tow. Kaczmarka, doprowadzili oni do przyzwoitego stanu nawierzchnię ul. Młynarskiej, wysypując ją szlaką. Dotychczas mieszkańcy tej ulicy w czasie roztopów nie mogli przedostać się przez wodę, błoto i bajora. (w) Tomaszów

SPORT

Sztafeta
»Włókniarza«
na Kongres Zw. Zaw.

W tych dniach przybyła do naszego miasta motocyklowa sztafeta Zrzeszenia Sportowego „Włókniarz”, która objeżdża wszystkie kluby terenowe Zrzeszenia, by przejąć od nich meldunki zobowiązań przedkongresowych, jakie doreczone zostaną Prezydium Kongresu Związków Zawodowych.

Przedstawiciele tomaszowscy towarzyszą Gielzaka i Rybaka wręczyli sztafecie meldunki o zobowiązaniach, które w swoim czasie podawaliśmy na łamach „Głosu”, poczym po krótkim wypoczynku sztafeta ruszyła w dalszą drogę. (w)

Czytajcie
Głos TomaszowskiSzkoła Przeposobienia Przemysłowego
przyjmuje gości z Różyca

Przed szeregiem dni w Państwowej Szkole Przeposobienia Przemysłowego Nr 50 w Tomaszowie Maz., która kształci kilka setek dzieci, gościła wycieczkę z dziećmi z podstawowej szkoły w Różycu.

Mali goście po zwiedzeniu szkoły i zapoznaniu się z jej wychowankami, autem oddanym do ich dyspozycji zwiadzi Niebieskie Źródła i popularne podtomaszowskie grotty oraz ciekawsze zakątki okolic naszego miasta.

W czasie rozmów przeprowadzonych z dziećmi, szczególnie starsze dziewczęta nie znajdowały słów dla wyrażenia swego podziwu i uznania dla SPP, wyrażając pragnienie znalezienia się w zespole jej wychowanków.

Wyrazem wdzięczności za udostępnienie im zwiedzenia szkoły i okolic Tomaszowa jest list podpisany przez dzieci z Różyca jaki obecnie otrzymało kierownictwo Szkoły Przeposobienia Przemysłowego, w którym między innymi czytamy:

„Młodzież szkoły podstawowej w Różycu dziękuję za miłą i serdeczną przyjęcie, jakiego doznała. Szczególnie dziękujemy dyrekcji Szkoły za zezwolenie użyć samochodu dla zwiedzenia okolic Tomaszowa i za smaczny obiad jakim nas przyjęto.

Jesteśmy również wdzięczni za ojcowską opiekę, jaką nas w czasie wycieczki otaczał szofer samochodu, z którym zwiedzaliśmy okoliczne tereny, oraz kierownikowi kuchni, który troszczył się o nas przy obiedzie. Koleżankom ze Szkoły Przeposobienia Przemysłowego dziękujemy za siostrzaną serdeczność, z jaką nas przyjęły.

Dzieci szkoły podstawowej w Różycu.”
Na marginesie tej miłej wycieczki stwierdzić trzeba, że tego rodzaju imprezy, polegające na bezpośrednim zetknięciu dorastających dzieci, ze szkołą przeposobiaczką kadry dla naszego przemysłu, jest ze wszech miar godną uznania.
AS.

Uruchomienie wykończalni w Tomaszowie
przewiduje 6-cio letni plan

Budowa kompleksu budynków Wykończalni na lewym brzegu Pilicy w Tomaszowie-Maz. przewidziana jest w planie 6-letnim i rozpocznie się w przyszłym roku. Roboty budowlane zostaną poprzedzone pracami niwelacyjnymi terenu przeznaczanego pod budowę o powierzchni 25 ha, położonego między Brzostówką a Nowy Portem.

Równocześnie rozpoczyna się prace przy budowie toru kolejowego, zwany żebkiem, który połączy Wykończalnię ze stacją towarową w Tomaszowie Maz.

W dalszym planie robót znajduje się regulacja Pilicy. Rozpoczęcie budowy kompleksu budynków Wykończalni nastąpi w 1951 r. Budynki te wyposażone zostaną w nowoczesne maszyny i wszelkiego rodzaju niezbędne urządzenia. Zajmą one teren o powierzchni 6 — 8 ha.

Wykończalnia będzie kołosem fabrycznym, który za trudni około 3.000 pracowników i który produkować będzie 1.500.000 metrów tkanin gotowych miesięcznie. W 1955 r. przewiduje

się całkowite uruchomienie Wykończalni.

Wybudowanie w Tomaszowie-Maz. tak wielkiego obiektu fabrycznego ożywi

w wysokim stopniu życie miasta. Tomaszów-Maz. jako miasto nawskroś fabryczne skupiać będzie tysiące robotników.

Łańcuch ofiar na TBS

Tow. Tadeusz Dyszy wpłacił zł. 1.000 i wzywa: Stanisława Banaszkiewicza, Kazimierza Rutkowskiego, Jana Jedrychowicza, Stanisława Królikowskiego, Henryka Metta i Jana Jodłowskiego z PZJG Nr 3.

Henryk Berliński wpłacił zł. 500 i wzywa: Marię Piotrowską, T. Rybińskiego, K. Kincła, A. Łozińskiego i Edwarda Skale.

Plenarne posiedzenie
MRN

Dnia 3 czerwca o godzinie 18 odbędzie się plenarne posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej. W przeddzień posiedzenia, dnia 2 czerwca w lokalu Miejskiego Komitetu PZPR odbędzie się o godzinie 17 posiedzenie frakcji radnych PZPR.

Tow. Stańczyk, wezwany przez Antoniego Radonia, wpłacił zł. 500 i wzywa: Józefa Hnidana i Władysława Boronia — dyrektorów PZJG Nr 3.

Henryk Mett wpłacając zł. 500 wzywa: Józefa Rezczyńskiego i Józefa Urbanowskiego z PZJG Nr 3.

Stanisław Banaszkiewicz wpłacając zł. 500 wzywa o dalszych wpłat Teodora Owczarka, Beniamina Adamskiego i Jana Szymańskiego z Fabryki Dywanów.

Zdzisław Arkuszyński wpłacając zł. 300 do dalszych ofiar wzywa: Zygmunta Klimkiewicza i Wacława Baranowskiego z PZPW Nr 28.

Mieczysław Kazimierowski wpłacił zł. 1.000 i wzywa: dyr. Stefana Kiebaszńskiego i kier. Ignacego Nowaka.

TEATR

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO Jazdca 27

Dziś o godz. 15 „MŁODA GWAR
DIA” A. Fiedlejew.
O godz. 19.15 po raz ostatni ko-
media najwybitniejszego dramato-
pisarza hiszpańskiego Lope de Ve-
ga pt. „PIES OGRODNIKA”.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34.

Ostatnie dni sztuki Stewarta
„GWIAZDA STEVENSONA”.

TEATR „MELODRAM” ul. Traugutta 18 (Gmach O. K. Z. Z.).

Dziś o godzinie 19 doskonała
francuska komedia E. Augier i J.
Sandeau pt. „Zięć pana Polier”.
Wszystkie miejsca sprzedane.

PAŃSTWOWY TEATR POWSZECHNY ul. Gościńskiego 21, tel. 150-36

Codziennie o godz. 19.15 kome-
dia Gabrieli Zapolskiej „MORAL-
NOŚĆ PANI DULSKIEJ” z udziałem
Jadwigi Chojackiej.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” Piotrkowska 243

„DZWOŃY Z CORNEVILLE”.

TEATR „OSA”

Traugutta 1 tel. 272-70

Ostatnie dni „Szalonego rycerza”
Z końcem miesiąca „Sza-
lony rycerz” schodzi z programu.
W pełnych próbach arcywesoła
komedia J. Tuwima „Jadzia wdowa”
z niezawodnym Władysławem
Walterem w jednej z ról. „Ja-
dzia wdowa” zostanie wystawio-
na na otwarcie sezonu letniego w
ogródku dawnej „Bagateli”.

kina

ADRIA — „W pogoni za Mężem”.
BAŁTYK — „Czarny Narcyz”.
BAJKA — „Jasna Droga”.
GDYNIA — Program aktualno-
ści Kraj. i Zagr. Nr. 23”.
HEŁ — (dla młod.) — „Czaro-
dziejskie ziarno”.
MUZA — „Za Wami pójdą Inni”.
POLONIA — „Czarny Narcyz”.
PRZEDWIOSNIE — „Za Wami
pójdą Inni”.
ROBOTNIK — „Podróż w Niezna-
ne”.
ROMA — „Renegat”.
REKORD — „Daleka Droga” dla
młod., dla doros. „Noc Grud-
niowa”.
STYLOWY — „Skarb Tarzana” —
dla młod., dla doros. „Zielona Do-
lina”.
SWIT — „Rzym Miasto Otwarte”.
TATRY — „Guwernantka”, doda-
tek Wyśc. kolarski. „Praga —
Warszawa”.
TĘCZA — „Konik Garbusek”, kres-
kówka w naturalnych kolorach.
WISŁA — „Zawieja” — dodatk.
„Wyścig kolarski Praga — War-
szawa”.
WŁÓKNIARZ — „Zawieja” — doda-
tek „Wyścig kolarski Praga —
Warszawa”.
WOLNOŚĆ — „Konik garbu-
sek”, kreskówka w natural-
nych kolorach.
ZACHĘTA — „Kłeska Szpiega”.

SPORT SPORT SPORT

Piłkarze ŁKS Włókniarza

złapali drugi oddech

Lechia zeszła wczoraj pokonana z boiska przy ul. Unii 1:5 (0:1)

Ustalone pogody sprawiła, że wczoraj na stadionie Włókniarza zgromadziło się jeszcze więcej miłośników piłki nożnej, niż na meczu z „Cracovią”. O ile do przerwy tempo spotkania było „spacerowe” i gra upływała bez żadnych emocji, o tyle po przerwie łódzianie jak gdyby złapali „drugi oddech”, wykazując, że ostatnio dobre wyniki nie były dziełem przypadku, ale owocem usilnej pracy i wielkiej ambicji. Trio obronne gospodarzy miało jednak słabe momenty, w pomocy dobry był Pietrzak. W napadzie najlepszy był Hogendorf, który w wysokim stopniu „przyczynił się do zwycięstwa łódzian. Baran niepotrzebnie grał zbyt ostro i nie był dobrze usposobiony. Janeczek zdobył bramkę w rzadko spotykany sposób b.

Lechia na ogół (zwłaszcza w pierwszej części meczu) sprawiła na nas dobre wrażenie. Jest to zespół wyrównany bez słabych punktów. Technicznie dobrze wyszkolony, grający „fair”. Ataki ich są przeważnie sporadyczne, jednak niezwykle groźne, zwłaszcza, gdy przeciwnik nie posiada dobrych tyłów.

Składy obu drużyn były następujące:
Lechia: Pokorski, Kurtz, Lenc, Kokot, Karuzela, Nieruchło, Nowakowski, Kokot II, Grunowski, Skowronek, Kupciewicz.

ŁKS Włókniarz: Styczynski, Włodarczyk, Łuc, Pietrzak, Urban, Sołtyszewski, Patkolo, Łącz, Janeczek, Baran, Hogendorf.

Już w 2 minucie wolny Baran obronił z trudem bramkarz gości. Po przeciwnej stronie wolny idzie w aut. Atak łódzki grał tak słabo w pierwszej połowie, że nawet Urban zagrał jako lewoskrzydłowy, jednakże dośrodkowanie jego nie zostało wykorzystane.

Dział oficjalny ŁOZB

Komunikat

W-1a Sportowego Nr 39

Przebieg zawodów Ognio w dniu 29 maja, br. na 28 maja br. Delegatem na powyższe zawody będzie ob. Cyl.

Podaje się do wiadomości, że Indywidualne mistrzostwa juniorów odbędą się 2, 3 i 4 czerwca br. o godz. 18-tej na stadionie KS Włókniarz przy ul. Unii.

Ważenie i badanie lekarskie zawodników o godz. 10-ej.

Pieśńarze CSR

Przed mistrzostwami Europy

PRAGA (obst. wł.) — Przygotowując się do mistrzostw Europy, najlepsi pieśńarze Czechosłowacji rozegrali w Pradze spotkania eliminacyjne, które wykazały, że Majdloch, Petrina, Torma, i Rademacher mają już zapewnione miejsce w reprezentacji. Poza tymi kandydatami są: Zachara, Svarko, Toubenek oraz Netuka i Smejkal. Między dwoma ostatnimi nie doszło do bezpośredniego spotkania, gdyż rozegrano dwie walki w wadze ciężkiej.

Wyniki walk: w muszej — Majdlochowi poddał się po I rundzie

W czwartek rozegrane zostały mistrzostwa kolarskie Śląska na szosie, które przeprowadzane w dwóch kategoriach: dla „kartowiczów” na dystansie 52 km i zawodników licencjonowanych na dystans 100 km.

W kategorii zawodników licencjonowanych startowało 14 kolarzy, z których tylko 8 ukończyło wyścig. Mistrzostwo Śląska zdobył Weglenda (Ruch) w czasie 2:52:05 godz. 2) Paprocki (Ruch) 2:57:03,2 godz. 3) Nowoczek (Ruch).

Mistrz Śląska Wyglenda

Na autostradzie w Wroclawiu rozegrany został wczoraj szosowy wyścig kolarski o mistrzostwo Dolnego Śląska na dystansie 100 km. Na 19 zgłoszonych, na starcie stanęło jedynie 11 zawodników, w tym jeden poza konkursem. Po ciekawym i emocjonującym przebiegu zwyciężył Wojtek („Ogniwo”) w czasie 2:58:42 przed Janikiem („Ogniwo”) 3:03:57 i Janikiem („Pafawag”).

Na wyróżnienie zasługuje Janicki, który na półmetku miał najgorszy czas. Na 25 km. przed metem Janicki miał poważny defekt, mimo to ambitny, młody kolarz skończył wyścig na trzecim miejscu.

Wyrok! Śmierć! Oddalony od wszystkich, a tk do nich

odbierając piłkę Janeczku — kierując ją na aut. W tej fazie zawodów gra była żywsza, bardziej emocjonująca, niż miało to miejsce w pierwszej części meczu. W 8 min. strzał Łącz b. ładnie obronił bramkarz Lechii. W 23 min. Hogendorf dośrodkował piłkę, a Baran uzyskał drugą bramkę dla swoich barw. Bramka b. ładnie była wypracowana. Goście nie stracili ambicji: atakując bramkę łódzian stwarzali sytuacje groźne — przysparzając wiele kłopotu defensy ŁKS Włókniarza.

W 17 minucie z własnego wypracowania Łącz podwyższył wynik do 3:1 dla łódzian. W minutę potem znów groźna sytuacja pod bramką gości. Strzał Janeczka w 30 min. z trudem chwycił Pokorski. Patkolo pudłuje w 37 min. W 39 min. Łącz uzyskał czwartą bramkę dla ŁKS Włókniarza z wypracowania Patkolo. W 42 min. Janeczek główką strzelił piątego gola z dośrodkowania Hogendorfa. Tempo żywe utrzymuje się do końca meczu gwizdka arbitra.

Zawody prowadził dobrze Michałik z Krakowa.

Podczas przerwy meczu piłkarskiego odbyły się biegi lekkoatletyczne na 1.500 m. oraz na 100 m. 1500 m. wygrał Janina (ŁKS Włókniarz) 4:30 a 100 m. — Tułacki (ŁKS Włók.) — 11,9.

Mistrzostwa kolarskie Górnego i Dolnego Śląska

Mistrz Śląska Wyglenda

Na autostradzie w Wroclawiu rozegrany został wczoraj szosowy wyścig kolarski o mistrzostwo Dolnego Śląska na dystansie 100 km. Na 19 zgłoszonych, na starcie stanęło jedynie 11 zawodników, w tym jeden poza konkursem. Po ciekawym i emocjonującym przebiegu zwyciężył Wojtek („Ogniwo”) w czasie 2:58:42 przed Janikiem („Ogniwo”) 3:03:57 i Janikiem („Pafawag”).

Na wyróżnienie zasługuje Janicki, który na półmetku miał najgorszy czas. Na 25 km. przed metem Janicki miał poważny defekt, mimo to ambitny, młody kolarz skończył wyścig na trzecim miejscu.

Liga, liga...

„Cracovia” zwycięża Wisłę 1:0 (0:0)

Legia warszawska oddała wczoraj 2 punkty stołecznej Polonii przegrywając z nią 0:2.

Dzień wczorajszy, jeśli chodzi o ligę — upłynął pod znakiem spotkań lokalnych rywali. Pewnego rodzaju niespodzianką ze względu na obecną formę była porażka Wisły z „Cracovią”. Mecz tych dwóch drużyn oczekiwany był z wielkim zainteresowaniem nie tylko w Krakowie, ale w szczególności w Łodzi, z tego względu, że niegdyś gościliśmy „Cracovię” u siebie i, jak pamiętamy, nie byliśmy jej graczami, ani zbudowani.

Zwycięstwo więc nad Wisłą 1:0 (0:0), było dla łódzian niespodzianką, ale niespodzianką raczej miłą, gdyż podnosząc wartość wyniku niedzielnego naszego włókniarza.

W Warszawie Polonia wykała wyższość nad Legią, zwyciężając ją 2:0 (1:0). W Poznaniu były mistrz Polski Warta uległa ZKK. Kolejne poznańskie zwyciężyły 2:1 (1:1).

Na Śląsku AKS pokonał Ruch 1:0 (1:0), a dawne Szombierki, obecnie Górnik rozprawił się z Polonią (Bytom) 2:1 (0:1).

Z mistrzostw kl. A

ŁKS IB — Lechia (Tomaszów) 4:3 (2:1)

Wczoraj na stadionie ŁKS Włókniarza gospodarze stoczyli podwójne boje z drużynami Lechia. Legowcy grali z zawodnikami z Gdańska, natomiast zespół I B o mistrzostwo klasy A spotkał się z graczami z Tomaszowa.

W tym ostatnim meczu wygrali łódzianie, bijąc gości w stosunku 4:3 (2:1). Gra nie stała na wysokim poziomie, była to typowa walka o punkty.

Zwycięski punkt dla ŁKS Włókniarza padł po dotknięciu piłki przez obrońcę Lechii, poczynił

O tem warto wiedzieć

RZYM. — Podczas zawodów lekkoatletycznych w Mediolanie, Missoni przebiegł 400 m. ppł. w dobrym czasie 53,5 sek. Moretti uzyskał na 200 m. — 21,8 sek. Taddia rzucił młotem 52,76 m., Tagliaferri przebiegła 100 m. w 12,2 sek., a Gabric rzuciła dyskiem 40,40 m.

BRUKSELA. — Miotacz belgijski Verhas ustanowił nowy rekord kraju w pchnięciu kulą wynikiem 14,47 m.

BUKARESZT. — Znany skoczek rumuński Sceter ponownie poprawił rekord Rumunii w skoku w zwyczaj, uzyskując w tej konkurencji wynik 195,4 cm.

AMSTERAM. — Młoda lekkoatletka holenderska Dillema uzyskała w biegu na 100 m. czas 12,2 sek.

Chemia mistrzem Łodzi w szczypiorniaku

Zakończone zostały wczoraj mistrzostwa Łodzi w szczypiorniaku żeńskim. Tytuł mistrza przypadł w udziale drużynie Chemii, która w decydującym spotkaniu pokonała zespół Związkowca Zrywu w stosunku 7:4 (4:4).

Drugie miejsce zdobyła drużyna pokonanych, trzecie ŁKS Włókniarz a czwarte i zarazem ostatnia Spójnia.

DOSKONAŁE WYNIKI LEKKOATLETÓW RADZIECKICH

W Moskwie, Leningradzie i Kijowie odbyły się eliminacyjne zawody drużynowe. W ramach tych zawodów lekkoatleci radzieccy uzyskali szereg dobrych wyników, m. in. Komarow (Moskwa) przebiegł 400 m. w 50 sek., Grigoriew (Leningrad) uzyskał na 100 m. czas 10,8 sek., a Tiasow (Leningrad) wygrał skok wzwyż wynikiem 1,95 m.

Teodor Dreiser

Tragedia Amerykańska

Ale teraz... jakże mu była potrzebna w tej chwili. Wszyscy go już opuścili. Taki był sam... taki osamotniony... Musi zaraz do niej napisać! Musi... zaraz!

Poprosił Jephsona o papier i ołówek i zaczął:
„Pani Griffithsowa, kierowniczką misji „Gwiazda Nadziei”, Denver, Colorado. Droga Matko. Jestem skazany. Clyde.”

Podał kartkę Jephsonowi i spytał słabym, drżącym głosem, czy będzie to mógł wysłać zaraz.
— Zaraz, synu, zaraz... na pewno! — odpowiedział Jephson, wzruszony jego spojrzeniem. Skinął na woźnego i dał mu list i pieniądze.

Wyjście publiczności zostało wstrzymane, dopóki Clyde w towarzystwie Krauta i Sissela nie został wyprowadzony przez te same boczne drzwi, którymi miał zamiar niegdyś się wyemancypować. Wszyscy bez wyjątku wlepili w niego oczy, jak gdyby mu się coś nie napatrzyli, chcąc wyczytać z jego twarzy, jakie wywarł na nim wyrok. Znając wrocie uczucia tłumy względem oskarżonego, przewodniczący Oberwalter na żądanie szeryfa zatrzymał wszystkich, dopóki Clyde nie znalazł się w swej celi, po czym drzwi zostały otwarte. Tłocząca się ciżba zatrzymała się we drzwiach, żeby ujrzeć Masona, najważniejszą dzisiaj osobę, prawdziwego bohatera, zwycięskiego oskarżyciela, mściciela Roberty. Nie on jeden uka-

zał się pierwszy, tylko Jephson i Belknap, nie tyle przynębieni, jakby można było przypuszczać, ile uroczysti i ufni, zwłaszcza Jephson z miną niezwykłą i wzgardliwą.

Ktoś z tłumy zawołał:

— Nie wykreśliście go jednak! — na co Jephson odparł wzruszając ramionami:

— Nie. Ale zmierzmy się raz jeszcze.

Za nimi dopiero ukazał się Mason. Ciężki, obszerny płaszcz miał zarzucony na ramiona, zniszczony miękki kapelusz wciśnięty na oczy. Burleigh, Heit, Newcomb i inni tworzyli za nim niby królewską świtę, on zaś szedł pozornie obojętny na pochlebne uwagi i słowa uznania. Czyż nie był zwycięzcą i pewnym już kandydatem na sędziego?

Znalazł się w samym środku wiwatujących mas; wielu chciało dotknąć lub życzliwie poklepać go po ramieniu.

— Niech żyje Orville! Proszę przyjąć powinszowania, sędzio! (nadawali mu już tytuł, którego się dopiero spodziewał). Szczęść Boże, Orville! Proszę przyjąć na podziękowanie całego okręgu! Hura! Hura! Wnieśmy okrzyk na cześć Orville Masona!

I z tłumy wybuchnął trzykrotny okrzyk, który doszedł aż do celi Clyde’a, a ten pojął dobrze jego znaczenie.

Wiwatują Masonowi, że dopiął swego... że go skazał. Nie ma w tym wielkim tłumie ani jednej żywej duszy, która by nie wierzyła w jego winę... Roberta... jej listy... jej postanowienia wyjścia za niego za małż... jego obawa przed gróźbami — ściągnęła na niego całe to nieszczęście i popchnęła go do tego czynu.

Wyrok! Śmierć! Oddalony od wszystkich, a tk do nich

tesknił... Zniweczone marzenia o pięknej, jasnej przyszłości... A Sonda! Sonda... Ani słowa od niej... ani słowa!

Nara przypomniał sobie, że Kraut i Sissel obserwują każdy jego ruch. Nie chciał okazać depresji, która nim oświadczyła, i zaczął przglądać pisma. Oczyma duszy sięgał jednak w inne strony — widział matkę, brata, siostry, Griffithsów, wszystkich znajomych. Wzrósł nagle, które przywoływał, były tak mgliste, że nagle zerwał się, zrzucił odepniętą i padł na swe żelazne łóżko.

Skazany! już skazany! Musi więc umrzeć!

O, Boże, jakież szczęście móc ukryć twarz w poduszkę i nie ukazywać nikomu prawdziwego bólu!

Rozdział XXVII.

Gazety roznieśli już po całym kraju szczegóły wielkiego sporu między prokuratorem a obrońcami, ich porażkę, głosy ogółu, przekonanego niezłomnie o winie Clyde’a i o sprawiedliwym wyroku. Pisano przejmujące o tej nieszczęśliwej, wiejskiej dziewczynie, o jej smutnych listach, o jej ciężkich przeżyciach, o strasznych ostatnich chwilach. Nawet rodzice Clyde’a tak byli wstrząśnięci niezaprzeczonymi dowodami, które w toku sprawy przedstawiono, że nie mieli odwagi otwarcie zgłaszać do gazet. Każde z nich czytało osobno dzieląc się potem spostrzeżeniami i dziwiąc się, ile się nagromadziło przytaczających zarzutów. Po przeczytaniu jednak zeznań Clyde’a i mowy Belknapa utrwalili w sobie jeszcze silniej wiarę w swego syna wbrew wszelkim ciężkim zarzutom.

D-02139

d. c. n.